№№25–26
(2545–2546)

15 лютага 2007 г.
Выдаецца з ліпеня 1995 г.
на беларускай і рускай мовах

Выдавец:
УП «Народная воля».
Кошт — свабодны.

На прастор, на шырокі разлог
Выхадзі, мой народ, грамадою...
Якуб КОЛАС

Да ўвагі!
Хто не зрабіў перадаплату і хоча набываць газету ў офісе рэдакцыі — чакаем!

Шаноўныя чытачы!

Па пытаннях распаўсюджвання газеты жыхары сталіцы могуць звяртацца па тэлефоне 206-63-93, усе астатнія — па тэлефоне 206-68-71.

Александр ЛУКАШЕНКО — информационному агентству «Рейтер»:
«...У нас свободно продаются ярые оппозиционные газеты»

P.S. *"Народная воля" — не ярая оппозиционная газета, она просто негосударственная газета, отстаивающая демократические принципы и защищающая права человека. Но скажите, Александр Григорьевич, почему она, как и другие издания, изгнана из свободной продажи в киосках "Союзпечать", из белорусских типографий и изъята из каталогов "Белпочты"?*

ПРЕСС-ЦЕНТР

Валентин СУКАЛО:
«Судьям запрещено заниматься политикой...»

Во время встречи с журналистами в Национальном пресс-центре председатель Верховного суда Беларуси ***Валентин СУКАЛО*** *признался "Народной воле", что старается не обсуждать в кругу семьи политические вопросы.*

Вопрос:
— Валентин Олегович, известно, что Ваша сестра Ирма Олеговна является активной сторонницей БНФ. Она не скрывает, что иногда на почве полярных политических взглядов у Вас с ней возникали определенные разногласия... В принципе, подобные ситуации сегодня не редкость во многих семьях. Не кажется ли Вам, что это — трагедия современного белорусского общества, которое нынешняя власть расколола на два лагеря?

Ответ:
— Моя сестра старше меня, — *ответил председатель Верховного суда.* — Она является независимым, самостоятельным человеком. Она пенсионер. И вправе сама определять свои позиции, высказывать какие-то мнения...

Что касается каких-то проблемных вопросов, то во всяком случае я подобные темы никогда не затрагиваю и не обсуждаю. Поэтому никаких споров и разногласий у нас нет. Мы просто не касаемся вот этих проблем, о которых Вы говорите. Поэтому я бы не сказал, что это как-то раскололо наше общество... А потом, судьи вообще не могут заниматься политикой. По Конституции им это запрещено. И мы, как правило, ориентируем судей на то, чтобы на любые темы, которые касаются политики и политических ситуаций, они не высказывались, поскольку нам это прямо запрещено Конституцией. И, как правило, все наши судьи избегают подобных тем и разговоров, не комментируют их и не высказывают свою позицию по тем или иным вопросам. Так что я здесь не вижу никаких проблем. И нет у нас того, что вы называли расколом общества или какой-то семьи...

Справка. *Как стало известно редакции, Ирма Олеговна, сестра В.О.Сукало, старше своего брата на два года.*

О чем еще говорил Валентин Сукало?

О закрытых судебных процессах

Председатель Верховного суда не считает, что в последнее время их стало больше и что почти все громкие дела слушаются в закрытом режиме.

— У меня нет такой статистики, — *говорит Валентин Олегович.* — В законе строго оговорены случаи, когда возможны закрытые судебные процессы. Как правило, судебные процессы делают закрытыми по ходатайствам прокуратуры либо других участников процесса, связанным с защитой свидетелей. То есть если те свидетели, которые давали какие-то показания в отношении обвиняемых, не хотят публично высказывать их, они вправе просить о проведении суда в закрытом заседании.

О покушениях на судей

Во время судебного процесса над бандой Морозова были предприняты беспрецедентные меры безопасности по отношению к судьям.

— Мы ни разу не показали лицо судьи, даже при оглашении приговора, — *отметил Валентин Сукало.* — И даже нежелательно говорить о том, кто рассматривал это дело... Пока угроз или попыток осуществления этих угроз в адрес наших судей не было. Несколько лет назад было нападение на одного из судей Новогрудского суда, но там скорее были другие причины, чем чисто процессуальные...

О Козулине

Председатель Верховного суда не исключил возможности досрочного освобождения А.Козулина.

— Пока Козулин не обращался в суд по вопросу пересмотра своего приговора и снижения наказания, — *рассказал Сукало.* — И я не вправе высказывать свое отношение к этому приговору — просто не имею права. Если он обратится в Верховный суд с жалобой в порядке судебного надзора — Верховный суд даст соответствующую оценку и тогда выскажется по существу. А поскольку я лицо, которое имеет право на принесение протеста, то сегодня не имею права высказывать свою точку зрения по этому делу.

На вопрос о возможном освобождении Козулина Валентин Олегович ответил так:

— В принципе, возможно все. Надо смотреть, сколько отбыл человек, какое его поведение, какой уровень возмещения ущерба и целый ряд других позиций, которые предусмотрены при представлении на условно-досрочное особождение. Здесь уже больше вопрос к тем, кто исполняет приговор...

О нагрузке на судей

По словам Сукало, сегодня в месяц судья в среднем рассматривает около 43 дел. А научно обоснованный норматив составляет 35 дел.

О смертной казни

В Беларуси увеличилось число смертных казней.

Так, если в 2005 году к исключительной мере наказания были приговорены 2 человека, то в минувшем — 9.

О судебных ошибках

В 2006 году было выявлено 13 случаев необоснованного осуждения граждан. А в Могилевской области каждое второе решение суда было отменено как незаконное.

По мнению председателя Верховного суда Беларуси, *"белорусские суды страдают излишней суровостью, нежели мягкостью".*

(Как тут не согласиться с В.Сукало! Вспомните хотя бы тот судебный конвейер, когда молодых интеллигентных ребят бросали на нары якобы за нецензурную брань на площади, которую в народе уже называют площадью Калиновского... — **Ред.)**

Кстати, в минувшем году 77 судей получили дисциплинарные взыскания, а семеро были досрочно освобождены от занимаемой должности по дискредитирующим основаниям.

Марина КОКТЫШ.

ЧУЛІ?

208 сем'яў выселены за няўплату

Колькасць тых, хто не плаціць за кватэру, паступова змяншаецца. На пачатак мінулага года такіх было 12 працэнтаў, на пачатак гэтага — 10. Пра гэта паведаміў першы намеснік міністра жыллёва-камунальнай гаспадаркі **Генадзь ЛЯПУНОЎ.** Ён лічыць, што *"палепшыць дысцыпліну"* ўдалося з дапамогай жорсткіх мер. Паводле статыстыкі, са сваіх кватэр ужо выселены 208 сем'яў неплацельшчыкаў.

Вінцэсь Мудроў чакае...

Смешныя, страшныя, забытыя словы ў новай кнізе Вінцэся Мудрова "Альбом Сямейны".

Прэзентацыя адбудзецца ў Палацы мастацтва (Мінск, Казлова, 3) 15 лютага а 16-й гадзіне.

ГА "Таварыства беларускай мовы імя Ф.Скарыны".

У КУЛУАРАХ

І яны горача абняліся

(Фрагмент размовы дэпутата Думы з дэпутатам Палаты)

— Ну вось, дзякаваць Богу, мы зноў адзін на адзін, без лішніх вачэй і вушэй, і можам, пры поўным узаемным даверы, яшчэ раз узгадніць наш стратэгічны курс і стратэгічную мэту, каб тое, што робім, спакойна рабіць далей, — да пераможнага канца.

Тое, што вы на вачах свету і наіўнай апазіцыі, нібы пакрыўджаныя і абражаныя, раскрычаліся, забегалі-замітусіліся, — гэта выдатна. Пры нашай жалезнай дамоўленасці гэта не страшна. Крычыце яшчэ галасней і з прыкладаннем рукі да сэрца. Каб свет паверыў у ваша абурэнне, у вашу злосць, у вашы пагрозы. Гульню гэту мы з вамі прыдумалі здорава. Вы згодны?

— Што за пытанне! Разам жа распрацоўвалі ідэю.

— За гэтым штодзённым крыкам-лямантам пра газ і нафту, за гэтай тэатральнай вайной з Расіяй, у натуральным страху перад невясёлай перспектывай холаду і голаду, беларускія людзі зусім ніяк не думаюць пра галоўнае — пра захаванне сваёй беларускай душы, гэта значыць, сваёй роднай мовы. "Ды чорт і з ёю, з гэнаю душой! Дзяцей карміць трэба, а не пра душу думаць!" Нейкі час яшчэ давядзецца нам у гэту гульню пагуляць. Мы — будзем браць больш за газ і нафту, вы — за транспарціроўку газу і нафты праз Беларусь, за размяшчэнне нашых ракетных войск у Беларусі, за атручванне зямлі адкідамі іх дзейнасці. Будзем гуляць і між сабой рахавацца, хай наіўныя грамадзяне і ў нашых краінах, і ў Еўропе паглядзяць, пазабаўляюцца, пацешацца з нашае сваркі. А мы то ведаем, што пагодзімся, як задумана: тут — мы вам уступім, там — вы нам уступіце, ніякай бяды няма. Зрэшты, мы вам пойдзем і на большыя ўступкі. Вы ж не сумняваецеся ў нашай шчодрасці?

— Канешне, не! Як той казаў: а чаго ж?..

— А вось чаго мы ніколі не ўступім — дык гэта толькі адно: ніколі не ўступім, каб беларуская мова заняла пануючае становішча, стала ў Беларусі сапраўды дзяржаўнай мовай — як гэта было пачалося ў 1990-м. І вы ведаеце, чаму мы тут ніколі не ўступім, касцьмі ляжам, а не ўступім. Таму што адзіны непахісны гарант дзяржаўнага суверэнітэту Беларусі — дзяржаўнае панаванне беларускай мовы ў краіне. Будзе панаваць родная мова беларускага народа ў дзяржаўных і недзяржаўных установах, у дзіцячых садах, школах, ліцэях, каледжах, універсітэтах, у Акадэміі, у арміі і міліцыі, на фабрыках і заводах, на транспарце, у сродках масавай інфармацыі, у храмах Божых — будзе забяспечана Беларусі поўная суверэннасць і незалежнасць. Мы гэта разумеем ужо трыста гадоў, і таму ніколі не дапусцім, ніколі і нізавошта, каб беларуская мова заняла пануючае становішча ў Беларусі, як, скажам, украінская ва Украіне, ці армянская ў Арменіі. І вы гэта выдатна ведаеце. Выйсця ў вас няма, калі б нават раптам і не захацелі гэта "ведаць". Вы мяне разумееце?

— Ну, канечне! Што ж тут не разумець?

— А вось апазіцыя вашаму рэжыму ў бальшыні сваёй гэтага, дзякаваць Богу, не разумее. Недалёкага розуму яна і, скажам так, малабеларуская, або і зусім не беларуская. Яна не разумее таго, што разумеем мы з вамі. Яна недасведчаная ў пытаннях гісторыі дзяржаў і народаў. Яна не ведае, што ўсякае станаўленне нацыянальна-дзяржаўнай незалежнасці пачынаецца з мовы, і грунтуецца і трымаецца на мове, што менавіта мова яднае і цэментуе нацыю. Задушым канчаткова мову — і ўсё! Халэмус! Беларускага народа няма! Ваша апазіцыя думае, што ў абмін нацыянальна-моўнага пытання яна зваліць дыктатарскі рэжым у Беларусі і ўсталюе новы, дэмакратычны лад. Хай на здароўе думае! І вось тут — мы не просім, а патрабуем: пагром беларушчыны павінен быць яшчэ больш бязлітасны!

— Нам здаецца, што вы крыўдаваць не павінны. У справе вынішчэння, выкарчоўвання і ўмярцвення беларускай мовы, самога духу беларушчыны — мы за дванаццаць гадоў зрабілі столькі, колькі бальшавікі не зрабілі за семдзесят папярэдніх гадоў. Вось вам толькі некаторыя лічбы і факты. Мы ліквідавалі беларускамоўныя выданні: "Чырвоную змену" — старэйшую ў СССР газету для моладзі, часопісы "Крыніца", "Спадчына", "Беларуская мінуўшчына", перавялі на рускую мову амаль усе абласныя, гарадскія і раённыя газеты, грамадска-палітычныя і навуковыя часопісы; дадушваем апошнія беларускія школкі; ніводнай ВНУ на беларускай мове ў Беларусі няма; у дзяржаўным кнігавыданні беларуская кніга займае варты жалю працэнт; асаблівага поспеху мы дасягнулі ў галіне электронных СМІ: з беларускага тэлеэкрана беларуская мова практычна не гучыць — знікла! А вы разумееце, што ў сучасных умовах гэта значыць. Гэта значыць, мільёны беларускіх тэлегледачоў русіфікуюцца штодзённа — з раніцы да ночы. Пра беларускую мову ў дзяржаўных установах і размову пачынаць не трэба. Яе там нават і духу няма!

— Выдатна, дарагі мой, выдатна! Працягвайце ўсё гэта рабіць яшчэ больш напорна. Асабліва пільна асцерагайце ад нацыянальнай беларускай заразы моладзь. Моладзь і яшчэ раз моладзь! Не дайце ёй захварэць на беларушчыну! Не дайце ёй паверыць у тое, да чаго звалі-клікалі Багушэвіч, Купала, Колас, Багдановіч, Гарэцкі і іншыя апосталы беларушчыны! Не дайце ёй займець сілу волі да нацыянальнай свядомасці і незалежнасці! Не дайце ёй прасякнуцца любоўю да роднага слова, да роднай песні, да родных каранёў і вытокаў!..

Праз колькі гадоў мы станем эканамічна на ногі, наробім удоваль і хлеба і да хлеба, і ўсякай усячыны, зажывём багата, і тады ваш нацыянальна-цёмны народ, уласная душа якога ўжо будзе перайначана, перакручана, перароджана, з падгопцам кінецца ў нашы абдымкі — у склад Расіі. Так што вы цяпер крычыце пра суверэнітэт, пра незалежнасць, пра тое, што вы "никогда не сдадите" — хай прастакі слухаюць, гэта не страшна. Галоўнае — каб усё менш і менш у грамадскім ужытку гучала беларуская мова, каб урэшце перастала гучаць зусім! Вымерла канчаткова! І тады мы з вамі зводным хорам пракрычым: "О чем вы говорите, господа? О каком белорусском языке? Где он? О какой белорусской национальной культуре? Где она? А следовательно — о каком самостоятельном белорусском народе? Где он? И язык и культура на этой земле — вот они! Посмотрите и послушайте! На каждом шагу! Везде и всюду! Вот они!.."

На гэтым размова дэпутатаў скончылася, суразмоўнікі горача абняліся і расцалаваліся — як калісьці Кебіч з Чарнамырдзіным. Аж вочы паказерылі ад смаку.

Ніл ГІЛЕВІЧ.

Грып прыйшоў у сталіцу

Дыягназ "грып" за мінулы тыдзень пастаўлены дваццаці з паловай тысячам мінчан. 40% захварэлых — дзеці.

Аднак пакуль, канстатуюць эпідэміёлагі, перавышэння мяжы захворванняў не зафіксавана.

Ігар МАРОЗАЎ.

СТИПЕНДИАЛЬНАЯ ПРОГРАММА ИМ.ЛЕЙНА КИРКЛАНДА

Польско-американский фонд Свободы (спонсор программы) и Польско-американская Комиссия Фулбрайта (администратор программы) объявляют открытый конкурс на получение

СТИПЕНДИИ ИМ. ЛЕЙНА КИРКЛАНДА
в академическом 2007/2008 году

Основной задачей стипендиальной программы им. Лейна Кирклада (сокращенно — Программы Кирклада) является популяризация польского опыта политических и экономических преобразований. Проект предусматривает обучение в высших учебных заведениях Польши в течение двух семестров, а также профессиональные стажировки в государственных и частных организациях продолжительностью от двух и более недель.

СОИСКАТЕЛИ: в 2007/2008 академическом году Программа Кирклада предназначена для граждан Украины, Беларуси, России, а также Армении, Азербайджана, Грузии, Казахстана и Молдовы, готовых применять полученные в Польше знания в своих странах и являющихся преподавателями вузов; экспертами, политиками, сотрудниками органов государственного управления и самоуправления; предпринимателями, менеджерами; лидерами негосударственных организаций, общественными деятелями и деятелями культуры; журналистами.

СФЕРА: экономика, управление, государственное управление, управление бизнесом, местные органы самоуправления, право, общественные науки, политические науки.

ФОРМАЛЬНЫЕ ТРЕБОВАНИЯ: гражданство и постоянное жительство в одной из перечисленных стран (лица, обладающие видом на жительство в Польше, претендовать на стипендию Л.Кирклада не могут); законченное высшее образование, возраст до 35 лет (в обоснованных случаях — до 40 лет); владение польским языком на уровне, позволяющем принимать участие в семинарах, лекциях, а также подготовить и написать дипломную работу, или английским языком (в этом случае допускается пассивное владение польским языком), профессиональный опыт — минимум 2 года.

ПРЕДПОЧТЕНИЕ будет отдано соискателям, занимающимся активной общественной и профессиональной деятельностью и имеющим значительные достижения в этих сферах, а также лицам, которые ранее не обучались в Польше.

ПОДАЧА ЗАЯВОК: анкету, описание программы и другую информацию можно заказать по почте, электронной почте или по телефону в польско-американской комиссии Фулбрайта; информация о программе и бланк анкеты размещены также на веб-страницах www.fulbright.edu.pl и www.ProgramKirklanda.engo.pl.

Оригиналы заявлений и рекомендательных писем должны быть отправлены по почте в адрес Комиссии Фулбрайта **до 15 марта 2007 года**. Анкеты, высланные по истечении указанного срока, к рассмотрению приниматься не будут.

Polsko-Amerykanska Komisja Fulbrighta
-ul. Nowy Swiat 4, 00-497 Warszawa — Polska
тел.: (48-22) 628 7950, 625 6932, 625 6978
факс: (48-22) 628 7943
e-mail: *u.sobiecka@fulbright.edu.pl*
Интернет: *http://www.fulbright.edu.pl*

ПРЭЗЕНТАЦЫЯ

На перадавой праўды

У Мінску адбылася прэзентацыя дакументальнага фільма, прысвечанага беларускім палітычным зняволеным "На перадавой праўды"

Ініцыятарамі і стваральнікамі фільма выступілі грамадскія і палітычныя дзеячы, члены грамадскай камісіі "Свабоду Аляксандру Казуліну і ўсім палітзняволеным Беларусі".

"Гэты фільм задумваўся як дакументальнае сведчанне таго, што адбывалася ў Беларусі ў лютым—сакавіку 2006 года. У ім асвятляюцца падзеі, звязаныя з кампаніяй па выбарах прэзідэнта Беларусі. Асаблівы ўпор зроблены на ўдзел у кампаніі экс-кандыдата ў прэзідэнты Аляксандра Казуліна, які зараз, як вядома, знаходзіцца за кратамі", — гаворыць аўтар сцэнарыя і адзін з рэжысёраў фільма юрыст Алег Волчак.

У фільме расказваецца пра шлях, які прайшоў экс-кандыдат у прэзідэнты Аляксандр Казулін: ад спробы прайсці ў Нацыянальны прэс-цэнтр да разгону мірных дэманстрантаў на Дзень Волі — 25 сакавіка 2006 года. Фільм даволі аб'ектыўны. Слова прадастаўляецца і другому боку — у фільме выкарастаны цытаты Лукашэнкі, Навумава і Міклашэвіча. Акрамя таго, адна з частак новага дакументальнага твора складаецца з інтэрв'ю сваякоў палітзняволеных. Яны расказваюць аб прычынах знаходжання іх родных за кратамі, аб умовах іх утрымання там, аб адносінах да абвінавачванняў.

"На перадавой праўды" — фільм цяжкі, але праўдзівы. У ім адлюстравана праўда, звязаная са свабодай меркаванняў у сённяшняй таталітарнай Беларусі. Наша мэта ў тым, каб гэтае кіно паглядзелі як мага болей беларусаў. Каб кожны задумаўся і зрабіў высновы. Каб кожны ў рэшце рэшт захацеў пераменаў", — сказаў Алег Волчак.

Антон ВІТАЛЬЕЎ.

РУБАМ!

Спадар Сухарэнка, да вас таксама так гаварылі...

Нельга пагадзіцца з кіраўніком дзяржаўнай бяспекі Рэспублікі Беларусь Сцяпанам Сухарэнкам, які сцвярджае, што ў краіне няма палітычных вязняў. Справа не новая, спадар Сухарэнка.

У былым Савецкім Саюзе прадстаўнікі КДБ і ўлады таксама гаварылі, што ў іх няма палітычных зняволеных, а ёсць толькі крымінальныя злачынцы. Цяпер увесь свет ведае, што гэта была хлусня.

Няма сакрэту ў тым, што недэмакратычная заканадаўчая ўлада пад крымінальнае злачынства падводзіць любую палітычную дзейнасць, якая накіравана на абарону дэмакратыі.

Палітычнымі ахвярамі з'яўляюцца ўсе тыя, хто пакараны за ўдзел у мітынгах, дэманстрацыях і сходах, правядзенне якіх не супярэчыць правам чалавека і Канстытуцыі Рэспублікі Беларусь. Улады хочуць накінуць аброць на кожнага беларуса.

Аляксандр ЛАПІЦКІ,
ахвяра палітычных рэпрэсій.

Народная Воля http://www.nv-online.info
15 ЛЮТАГА 2007 г.

СОВЕРШЕННО СЕКРЕТНО

Когда вместо КГБ доминирует «резервная» спецслужба

У прокуратуры не было оснований проверять деятельность спецподразделения, о котором идет речь в известном рапорте бывшего начальника криминальной милиции генерал-майора Николая Лопатика.

Так сказал генпрокурор Беларуси Петр Миклашевич, отвечая на вопрос "Народной воли".

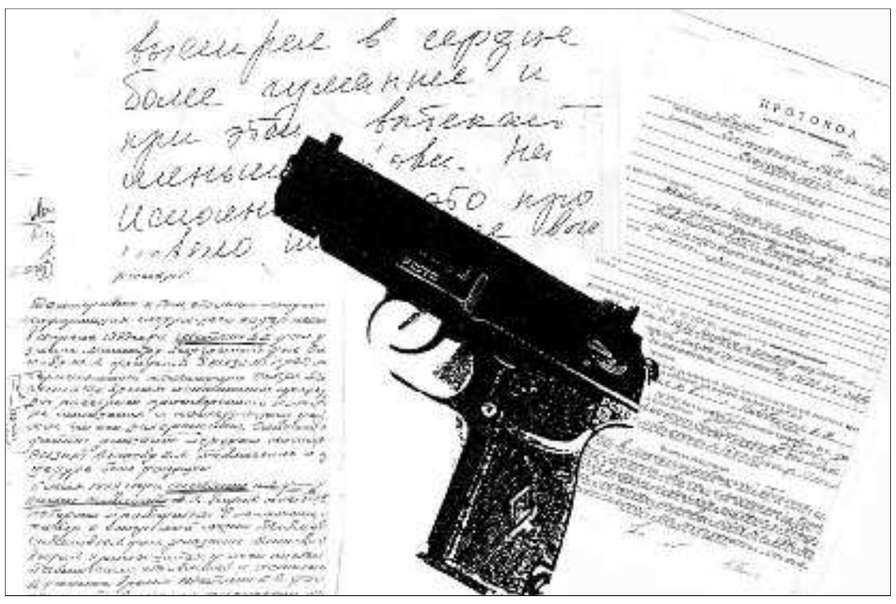

О чем речь?

Напомним, что копию рапорта генерала Лопатика, на котором стоит гриф *"Совершенно секретно"*, обнародовал экс-кандидат в президенты **Владимир Гончарик** в конце августа 2001 года — незадолго до сентябрьских президентских выборов. В рапорте изложена оперативная информация, полученная Лопатиком в результате расследования насильственных похищений **Ю.Захаренко, В.Гончара, А.Красовского.**

"...Шейман В.В. дал указание Павлюченко (орфография автора сохранена) физически уничтожить бывшего министра внутренних дел Захаренко Ю.Н. — написано рукой Лопатика. — *Информационное обеспечение местонахождения Захаренко для действий Павлюченко было обеспечено спецподразделением Васильченко Н.В., задание на которое ему также дал Шейман В.В. через своих сотрудников. Акция захвата и последующего уничтожения Захаренко была произведена Павлюченко, командиром роты СОБРа, и командиром 1-й роты спецназа и четырьмя его бойцами".*

Что за спецподразделение?

О деятельности этого спецподразделения граждан Беларуси уведомили *"анонимные сотрудники КГБ"*, письмо которых в 2001 году опубликовали многие газеты и сайты. Как сообщалось в тексте письма, *"идея создания спецподразделения принадлежала В.Шейману, в его формировании принимал непосредственное участие экс-министр внутренних дел Ю.Сивиков"*. Если верить авторам письма, то в перечень задач спецподразделения входят *"агентурно-оперативная работа, в том числе и среди оппозиции, фиксация мероприятий и публичных акций, проводимых противниками режима, негласное наблюдение за наиболее активными представителями демократической общественности, сбор компромата и информации по деятельности всех оппозиционных партий, проверка лояльности существующей вертикали власти и прочее"*.

В середине декабря 2003 года, выступая на собрании, посвященном подведению итогов комплексной проверки КГБ Беларуси, А.Лукашенко подверг жесткой критике белорусские спецслужбы.

"Как глава государства, я не получаю от КГБ оперативной, достоверной, своевременной информации для принятия важных политических и экономических решений, — сказал Лукашенко. — *Я много информации получаю от других источников. Слава Богу, что я не понадеялся в свое время на одну структуру и создал кое-что резервное для того, чтобы иметь информацию о той обстановке, которая складывается внутри и за пределами нашего государства"*.

Тогда Лукашенко никак не разъяснил свои слова, но, судя по всему, в 2003 году он говорил о том же секретном спецподразделении, что и Лопатик...

Ответ генпрокурора

На одной из последних пресс-конференций "Народная воля" попросила генпрокурора **Петра Миклашевича** подробнее рассказать о деятельности спецподразделения, которое упоминает в своем рапорте генерал Лопатик. Кому оно подчиняется? Какие приказы исполняет? И — самое главное — интересовалась ли прокуратура его деятельностью?

— *Что касается спецслужб, то у нас Комитет госбезопасности, как во всем мире говорят,* — *спецслужба, которая осуществляет соответствующую деятельность,* — ответил Петр Петрович. — *Что касается подразделения, которое Вы назвали, то проверкой его деятельности мы не занимались, поскольку у нас не было оснований для этого. И говорить о том, что кто-то там вот заявил и в этой части мы должны немедленно заниматься проверкой... Это лишь суждение конкретного лица* ***(судя по всему, генпрокурор имел в виду генерала Лопатика. — Авт.)...***

Кажется, уважаемому Петру Петровичу стоит напомнить, что это не *"кто-то заявил"*, а известный генерал-майор, который руководил Главным управлением криминальной милиции МВД Беларуси. **Николая Ивановича Лопатика** до сих пор называют одним из самых лучших сыщиков страны. Поэтому на его слова, наверное, как минимум стоит обратить внимание. Тем более прокуратуре. Кстати, в законе *"О прокуратуре"*, ссылка на который висит на официальном сайте прокуратуры Республики Беларусь, написано, что *"Генпрокурор и подчиненные ему прокуроры"* осуществляют надзор, в том числе и за *"воинскими формированиями и учреждениями, органами государственной безопасности, внутренних дел и милиции"*.

Кто скажет правду?

Несколько лет назад лидер Объединенной гражданской партии **Анатолий Лебедько** попытался получить официальный ответ по поводу деятельности структуры, о которой в 2003 году откровенно рассказал Александр Григорьевич. Он направил соответствующие запросы в Генпрокуратуру и КГБ, однако вразумительного ответа не получил.

"Это постоянная практика, — говорит Лебедько. — *Когда задаешь неудобные запросы, на них либо вообще не отвечают, либо присылают нелепую отписку за подписью какого-то мелкого клерка"*.

Бывший старший следователь прокуратуры Фрунзенского района Минска **Олег Волчек** со ссылкой на *"компетентные источники"* говорит, что секретное подразделение, которым некогда руководил **Николай Васильченко**, якобы подчиняется лично теперешнему госсекретарю Совета безопасности **В.Шейману.**

"Меня беспокоит, что в настоящее время нет никакого общественного контроля за данной структурой, хотя понятное дело, что она содержится на деньги налогоплательщиков, — высказывает свое мнение Волчек. — *Люди не знают, сбором какой информации и в каких целях занимается данная спецслужба. Неизвестно, кому она подконтрольна. Если верить информации из компетентных источников, то она подчиняется Шейману. Хотя некоторые говорят, что определенный интерес к данной структуре проявляет и помощник президента по национальной безопасности — сын Лукашенко. Насколько мне известно, на сегодняшний день это самый главный аналитический центр в стране, который отлично осведомлен об общественно-политической ситуации. Этот центр обладает огромным количеством информации, а информация, как известно,* — *самое главное оружие.*

О существовании данного спецподразделения знают многие. Однако я уверен, что, например, ни один депутат Палаты представителей не осмелится задать вопрос или просто составить депутатский запрос о деятельности этого спецподразделения. Чревато последствиями..."

А почему бы, действительно, депутатам **Сергею Костяну, Ольге Абрамовой, Юрию Кулаковскому** или другим не поставить вопрос принципиально: что это за спеццентр, в конституционных ли рамках он создан и действует, кто за ним стоит?..

Засвеченные лица

Одним из первых руководителей спецслужбы, о которой идет речь в секретном рапорте, был бывший сотрудник управления государственной охраны при Лукашенко **Николай Васильченко.** Этому человеку известны многие подробности "громких исчезновений". Сейчас, по нашей информации, Васильченко трудится в службе безопасности одного из банков. Говорят, Н.Васильченко очень переживал, когда лишился работы, некоторое время был в глубокой депрессии...

После Васильченко спецподразделением руководил **Владимир Ткаченко** — бывший сотрудник Совета безопасности, в прошлом — десантник. В позапрошлом году Ткаченко трагически погиб в автокатастрофе. Автомобиль, на котором он поздно вечером ехал домой, врезался в столб. Инцидент произошел в центре Минска. Сразу после смерти Ткаченко ходили слухи о том, будто авария могла быть неслучайной. Так это или нет — сказать сложно. Проститься с Владимиром Ивановичем пришли почти все главы силовых ведомств Беларуси.

Сменщиком Ткаченко стал **Владимир Скуловец.** Подчиненные называют его умным и взвешенным руководителем, отличным аналитиком.

Скуловец не любит публичности.

Он категорически против, чтобы какая-либо информация о нем или о его ближайшем окружении появлялась в прессе...

Владимир Скуловец не дает интервью и не позирует перед телекамерами.

Впрочем, однажды он все-таки засветился — оператор взял его крупным планом, когда в Центризбиркоме вместо руководителя избирательного штаба кандидата в президенты А.Лукашенко Скуловец получал его кандидатское удостоверение...

Марина КОКТЫШ.

КОММЕНТАРИЙ ЭКСПЕРТА

Гарри ПОГОНЯЙЛО, заместитель председателя РОО «БХК»:

— Спецподразделение, о котором идет речь, думаю, сформировано по заданию А.Г.Лукашенко — политика, на мой взгляд, очень подозрительного, мнительного и не доверяющего информации официальных служб, — *высказывает свое мнение известный юрист.* — Не зря ведь недавно в интервью журналисту Александру Рару Лукашенко повторил: "Я не доверяю односторонней информации..."

Известно не только о деятельности этой спецслужбы, но и где она располагается и каким транспортом пользуется.

Имеются данные о том, что она оснащена по последнему слову техники, в том числе средствами прослушивания.

Не исключено, что данная спецслужба создана не только для обеспечения личной безопасности господ Лукашенко, Шеймана и некоторых других, но и для отслеживания деятельности госаппарата и спецслужб, которые обязаны работать в рамках Конституции и принятых на ее основе законов. Видимо, кого-то беспокоят возможные "заговоры", несанкционированные утечки информации, представляющей государственную или служебную тайну...

Вместе с тем те данные, которые не раз приводились в прессе, свидетельствуют о том, что именно представители данной службы осуществляют политический сыск и причастны к насильственным похищениям оппонентов власти, бизнесмена и журналиста. Возможно, именно поэтому вокруг нее столько тайн...

Любопытно, кому же подотчетно и из каких средств финансируется это секретное подразделение?..

Хочу подчеркнуть, что данная оперативная служба не вписывается ни в одно формирование, создаваемое в соответствии с Законом "Об оперативно-розыскной деятельности". Судя по имеющейся информации, подразделение, которым ранее руководил Н.Васильченко, относится к вооруженному формированию.

В связи с этим возникают вопросы: осуществляет ли контрразведывательную работу КГБ в данном формировании и осуществляет ли прокуратура Республики Беларусь прокурорский надзор за его деятельностью? Со слов генпрокурора, служба не контролируется должностными лицами прокуратуры...

Конечно же, можно попытаться получить информацию о работе данной структуры, обратившись в суд. Однако мне кажется, что сегодня ни один суд Беларуси не примет к рассмотрению подобное обращение...

ПЕРСОНА

Посол доброй воли — Мария Шарапова

Известная теннисистка Мария Шарапова станет Послом доброй воли Программы развития ООН. Официальная церемония назначения запланирована на этой неделе в штаб-квартире ООН. Мария Шарапова намерена объявить о своих пожертвованиях в поддержку проектов восстановления районов, пострадавших от аварии на Чернобыльской АЭС в 1986 году.

В судьбе Шараповой Чернобыль имеет особое значение. Напомним, что Мария, которой 19 апреля этого года исполнится 20 лет, родилась в Ханты-Мансийском автономном округе России. Туда после аварии на Чернобыльской АЭС выехали из Гомеля ее родители. Вскоре семья переехала в Сочи. Отец Маши дружил с отцом известного теннисиста Евгения Кафельникова, и именно Евгений подарил Маше первую ракетку. Затем Шарапова начала заниматься в знаменитой теннисной академии Ника Боллетьери, после которой и началась стремительная спортивная карьера теннисистки.

В Гомеле в настоящее время живут родственники Марии Шараповой, в том числе — ее бабушка.

Игорь МОРОЗОВ.

Ехалі за грашыма, а знайшлі смерць

У падмаскоўным горадзе Балашыха ў агні загінулі двое грамадзян Беларусі. Лёс трэцяга беларуса не вызначаны: тэлеканал АНТ паведаміў, што ён, не прыходзячы ў прытомнасць, памёр у бальніцы, а расійскія СМІ сцвярджаюць, што ён выжыў і нагул адмовіўся ад шпіталізацыі. Ужо вядома, што ўсе трое прыехалі ў Расію на заробкі з Магілёўскай вобласці.

Пажар здарыўся ў побытавым памяшканні прадпрыемства "Стальмедконструкции", дзе начавалі трое нашых суайчыннікаў. Крымінальнага следу ў гэтым здарэнні няма.

І ўсё ж зноў зададзімся рытарычным пытаннем: калі ўсё так добра ў Беларусі і так дрэнна ў Расіі, як сцвярджае беларуская дзяржаўная прапаганда, дык чаму ж нашы людзі вымушаны ехаць на заробкі да ўсходніх суседзяў?..

Іншым маршрутам

Беларуская чыгунка сёлета зменіць маршрут следавання цягніка Мінск—Адлер. Па словах спецыялістаў, маршрут цягніка будзе праходзіць не па тэрыторыі Расіі, а праз Украіну. Гэта дазволіць скараціць час паездкі на 5 гадзін.

Дарэчы, сёння з Мінска да Адлера трэба ехаць 47 гадзін.

У Брэсце апаганены помнік ахвярам яўрэйскага гета

Каля пастамента, які знаходзіцца на рагу вуліц Куйбышава і Дзяржынскага, што ў цэнтры Брэста, былі падпаленыя кветкі. У выніку абгарэў і сам помнік.

У панядзелак лідэр Брэсцкай гарадской яўрэйскай арганізацыі "Брыск" Барыс Брук накіраваў у гарвыканкам ліст з патрабаваннем узяць пад кантроль гэты выпадак, а таксама знайсці винаватых і пакараць іх.

Трэба адзначыць, што невядомыя падобным чынам апаганілі гэты помнік у снежні мінулага года.

Дарэчы, гэтая навіна з Брэста прыйшла адначасова з навіной са Слоніма. Там прыпынілі крымінальную справу за вандалізм на мусульманскіх могілках. Вінаватых так і не знайшлі.

Трымайцеся!

З 1 сакавіка 2007 года для пешаходаў і вадзіцеляў надыходзіць новая эра: уступаюць у сілу новыя Кодэкс аб адміністрацыйных правапарушэннях і Працэсуальна-выканаўчы кодэкс, якія прадугледжваюць істотнае ўзмацненне адказнасці за правапарушэнні на дарозе.

Вадзіцель, затрыманы за рулём у стане алкагольнага, наркатычнага ці іншагаап'янення, штрафуецца на 15—35 базавых велічынь і пазбаўляецца права кіраваць транспартным сродкам на 3 гады альбо прыцягваецца да адміністрацыйнага арышту з пазбаўленнем права кіраваць аўтамабілем на тэрмін да трох год. Па дзеючым пакуль што Кодэксе аб адміністрацыйных правапарушэннях, п'яных вадзіцеляў альбо штрафавалі на 5—20 базавых велічынь, альбо пазбаўлялі права кіраваць транспартным сродкам — адно з двух. З 1 сакавіка пачнуць адначасова прымяняцца абедзве санкцыі.

Калі на працягу года асоба, якая ўжо затрымлівалася за кіраванне аўтамабілем у стане ап'янення, трапіць у рукі ДАІ паўторна, тады вадзіцеля-п'янтоса прыцягнуць ужо да крымінальнай адказнасці. Прадугледжана, што такія асобы могуць быць пазбаўлены права займаць пэўныя пасады, займацца пэўнай дзейнасцю і пакараны штрафам ці папраўчымі работамі тэрмінам да двух год (таксама з пазбаўленнем права займаць пэўныя пасады). Можа быць і яшчэ адно пакаранне: адміністрацыйны арышт да шасці месяцаў з пазбаўленнем права займаць пэўныя пасады, займацца пэўнай дзейнасцю. Вядома, правапарушальнік пазбаўляецца і права кіраваць аўтамабілем.

Пешаходам не варта радавацца "чужому гору": адказнасць узмацняецца і ў адносінах да пешых удзельнікаў дарожнага руху. Пешаход, дзеянні якога прывялі да ДТЗ, атрымае штраф у памеры ад 4 да 20 базавых велічынь (зараз штраф для пешаходаў-парушальнікаў не перавышае дзвюх базавых велічынь).

Уводзіцца новы від штрафу: за карыстанне вадзіцелем падчас руху радыё- і тэлефоннай сувяззю — да 2 базавых велічынь. Вадзіцеляў і пасажыраў, якія "забудуцца" прышпіліцца рамянямі бяспекі, чакае штраф да 2 базавых велічынь.

Георгій ГЛЕБУСЬ.

Італія працягвае сачыць за лёсам Вікі-Марыі

Беларуская пракуратура не выявіла фактаў гвалту ў адносінах да Вікі Мароз у Вілейскай школе-інтэрнаце

Пракурорская праверка была прызначана пасля заявы італьянскай сям'і Джуста-Барначын, якая адмаўлялася вяртаць дзяўчынку на радзіму. Матэрыялы праверкі перададзены ў Генуэзскі суд для непаўнагадовых.

Тым часам італьянская праваабарончая асацыяцыя "Сябры дзяцей" запрасіла грамадскасць краіны да ўдзелу ў першых адкрытых дэбатах на тэму "Марыя і дзеці разладу" (нагадаем, што ў Італіі Віка Мароз больш вядома пад імем Марыя). Размова пойдзе пра канфлікт паміж дзяржаўным і чалавечым стаўленнем да дзяцей-сірот і канкрэтна — пра далейшы лёс 11-гадовай беларускі. З таго часу, як сямейная пара Алесандра Джуста і Марыя-К'яра Барначын адмовіліся аддаваць дзяўчынку назад у Вілейку, яе лёс хвалюе многіх італьянцаў. Сенат Італіі нават стварыў адмысловую камісію па расследаванні гэтага выпадку, перадае Радыё Свабода.

Нагадаем, што зараз Віка Мароз жыве ў Барысаве, у сям'і, якая некалі ўзяла на выхаванне яе старэйшага брата Аляксандра, але Віка па-ранейшаму жадае "вярнуцца да мамы ў Італію".

Алег СНОЎ.

ДЭМАКРАТЫЯ ПА-БЕЛАРУСКУ

Можа, цяпер спецназ трэба запрашаць на ўсе святы?

У мінулую суботу пад Мінскам 26 маладых хлопцаў і дзяўчат сабраліся разам. Кажуць, каб адсвяткаваць дзень нараджэння аднаго з іх. Але лёс склаўся так, што ўжо ў 16.30 у дзверы пачалі ламацца няпрошаныя госці ў цывільным...

Сярод тых, хто сабраўся на дні нараджэння, было шмат людзей з актыўнай грамадзянскай пазіцыяй, большасць з іх былі затрыманы 22 снежня на каляднай вечарыне на былым офісе Згуртавання беларускіх студэнтаў. Так што, як кажуць гэтыя людзі, яны не выключалі таго, што нехта можа перашкодзіць іх святу. Сябры вырашылі сабрацца ціха і спакойненька ў катэджы за горадам пасядзець, папіць піва... А з месцам святкавання вызначыліся толькі ў пятніцу ўвечары — знялі катэдж у вёсцы Лугавая Слабада па аб'яве. Гаспадар катэджа ў гэты час працаваў у падвале. Тэлефоны ва ўсіх былі выключаны: *"Навошта нам уключаныя тэлефоны, калі мы можам спакойна пагаварыць без праслухоўвання?"*. Але ж пра месца святкавання нейкім чынам стала вядома супрацоўнікам МУС і КДБ.

Праз некаторы час пасля прыезду ў катэдж хлопцы заўважылі каля дома нейкую машыну — на капоце стаяла бутэлька гарэлкі, а двое мужчын побач рабілі выгляд, што п'юць "з гарла", і ўвесь час азіраліся на катэдж і камусьці тэлефанавалі. Потым пад'ехалі яшчэ некалькі машын, і людзі ў цывільным пачалі грукаць у дзверы. Спачатку ім не адчынілі — *"раптам гэта злодзеі якія-небудзь?"*, але хутка да няпрошаных гасцей далучыліся людзі ў форме. Міліцыянерам адчынілі і намагаліся паразмаўляць на парозе, але тыя імкліва рваліся ў дом. Прадставіўся толькі адзін — палкоўнік **Яўсееў**, астатнія паказвалі пасведчанні, закрываючы прозвішчы. Людзі ў форме праверылі ўвесь дом і былі ўражаны тым, што хлопцы і дзяўчаты хадзілі за імі і сачылі, каб нічога не падкінулі. Таксама шчыра здзіўляліся, што ў людзей, якія святкуюць дзень нараджэння, не аказалася з сабой ніякіх паперак, нататнікаў, расцяжак, сцягоў...

Не знайшоўшы прычыны для затрымання, праз некаторы час міліцыянеры паведамілі, што Мінскі раён, аказваецца, вельмі крымінальны — там шмат рабаўніцтваў, забойстваў, людзі знікаюць, а таму трэба ўсіх прысутных прывезці ў аддзяленне для высвятлення асобы: *"А раптам сярод вас ёсць гэтыя зніклыя людзі"*. Спачатку ім намагаліся даказаць, што няма ніякіх падстаў для затрымання, а пасля ўсё ж згадзіліся, каб не справакаваць канфліктную сітуацыю. Гаспадара катэджа павезлі разам з астатнімі, даводзячы, што людзі, якіх ён пусціў у дом, магчыма, гандлююць спіртам і наркотыкамі.

Цікава, што і 22 снежня, і 10 лютага святкуючых затрымлівалі адны і тыя людзі. Яшчэ і скардзіліся: маўляў, хіба не маглі вы сабрацца ў працоўны дзень, каб нас не турбавалі праз вас у выхадныя? У аддзяленні міліцыі пажартавалі: *"Большасць з вас працэдуру ўжо ведае"*, — і пачалі выклікаць па адным на размову з супрацоўнікамі МУС і КДБ. Прычым пытанні задавалі зусім не датычныя да высвятлення асобы — распытвалі, напрыклад, пра фінансаванне незарэгістраванай арганізацыі "Малады фронт", пра метады вярбоўкі ў ЗБС, адмыслова парознаму расшыфроўваючы абрэвіятуру і няправільна ставячы націск на словах, відавочна, правакуючы на выпраўленне памылак. Большасць таксама абшуквалі. Ужо ў аддзяленні растлумачылі, што міліцыянеры патурбавалі святкуючых, бо суседзі скардзіліся на гучную музыку (знаёмая яшчэ з каляднай вечарыны сітуацыя). Аднак справа ў тым, што музыка з гітарай прыехаў у катэдж пазней, якраз у той момант, калі яго сяброў ужо праводзілі ў аўтобус, каб везці ў аддзяленне.

З усімі пагаварылі, прымусілі напісаць тлумачальныя, ва ўсіх узялі адбіткі пальцаў, сфатаграфавалі і знялі на камеру. Супраціўляцца было бескарысна — калі адмаўляешся, на цябе падае падазрэнне, што ты нешта хаваеш і замоўчваеш.

Затрыманых адпусцілі толькі каля 22.30. Добра яшчэ, што нікога не пасадзілі "на суткі". А пра гэта думалі, бо на размовы ўсіх выклікалі па нейкіх загадзя складзеных спісах і ўносілі дадзеныя ў камп'ютэр.

Але, згадзіцеся, каму прыемна адзначаць дзень народзінаў ці якое іншае свята ў аддзяленні міліцыі? І дзе гарантыя, што 14 лютага вам і вашай другой палове не прыйдзе "патрымаць свечку" гэбіст ці цэлы ўзвод АМАПу? А можа, цяпер спецназ трэба адразу запрашаць на ўсе святы?

Кацярына АНДРЭЙЧАНКА.

ВАС ЦІКАВІЦЬ...

Чула, што быццам бы зараз мы будзем плаціць за электрычную энергію па дыферэнцыраваных тарыфах. Сума будзе залежаць ад таго, у якія часы і нават у якую пару года мы палім святло ў кватэрах. Ці сапраўды гэта так?

А. Раманава, Мінск.

У «энергетычным» эксперыменце ўдзельнічае толькі 1200 беларускіх сем'яў

Ваша пытанне мы адрасавалі намесніку генеральнага дырэктара канцэрна "Белэнерга" Паўлу Якубовічу.

"Ужо больш за год дзейнічаюць дыферэнцыраваныя па часовых перыядах тарыфы на электрычную энергію для насельніцтва, — гаворыць Павел Вацлававіч. — Але гэта тычыцца толькі тых кватэр, у якіх усталяваны адмысловыя электронныя лічыльнікі электраэнергіі. Паказчыкі з такіх лічыльнікаў здымаюцца аўтаматызавана па гадзінах і захоўваюцца ў памяці лічыльніка. Гэта дазваляе паглядзець, колькі і ў які канкрэтна перыяд часу жыхары кватэры палілі святло. Падлік спажытай электраэнергіі ў такіх дамах вядуць нашы кантралёры, яны і запаўняюць квітанцыі.

Сёння ў Беларусі ўсталявана каля 200 тысяч такіх лічыльнікаў. У эксперыменце ўдзельнічае 1200 сямей. Астатнія жыхары плацяць за святло адпаведна ўсталяваным у краіне тарыфам. Але эксперымент мы маем намер укараняць і надалей".

Як адрозніваюцца тарыфы на электраэнергію для тых, хто мае адмысловы электронны лічыльнік, і тых, хто плаціць, як і раней?

Згодна з пастановай Савета міністраў ад 30 студзеня 2007 года дыферэнцыраваныя па часовых перыядах тарыфы на электраэнергію будуць складаць у зонах мінімальнай нагрузкі 54 рублі за 1 кВт, а ў зонах максімальнай — 162,3 рубля. Прычым гэта ў кватэрах, якія абсталяваны электрычнымі плітамі. У кватэрах з газавымі плітамі дыферэнцыраваныя тарыфы будуць складаць 112 і 336,3 рубля за 1 кВт адпаведна. Цяпер трэба вызначыць, што значыць часы мінімальнай і максімальнай нагрузкі.

У выхадныя і святочныя дні тарыф на электраэнергію ўжываецца ў зоне мінімальных нагрузак. Таксама да зоны мінімальных нагрузак аднесены перыяд: студзень—сакавік, кастрычнік—снежань з 11 до 17 гадзін і з 20 гадзін вечара да 8 раніцы. З красавіка па верасень мінімальнымі лічацца нагрузкі з 11 до 19 гадзін і з 22 да 8 раніцы. Што тычыцца перыядаў максімальных нагрузак, то на іх якраз і выпадае час, калі больш за ўсё мы бываем дома. У студзені-сакавіку, кастрычніку-снежні гэта з 8 да 11 гадзін раніцы, а таксама з 17 да 20 гадзін. А ў перыяд красавік-верасень гэта з 8 да 11, а таксама з 19 да 22.

Аднак сёння большасць насельніцтва краіны па звычцы плаціць за электраэнергію па адзіным тарыфе. З 1 студзеня гэтага года тарыфы на электраэнергію павысіліся і складаюць сёння 81,2 рубля за 1 кВт у дамах, абсталяваных электраплітамі, і 112,1 за 1 кВт у дамах з газавымі плітамі.

Вольга ГРЫНЯВІЦКАЯ.

Народная Воля http://www.nv-online.info
15 ЛЮТАГА 2007 г.

ДЫСКУСІЯ

Зрабіць сябе нацыяй!

“Для таго каб знішчыць нацыю, неабавязкова аварыя, падобная Чарнобылю. Не давай ёй размаўляць на роднай мове — і народ асуджаны”.

Г.Сафіева

Хачу паўдзельнічаць у дыскусіі, распачатай “Народнай воляй” у адным з папярэдніх нумароў наконт артыкула Зянона Пазьняка “Небяспека расійскага фашызму”.

Паважаны Зянон Станіслававіч Пазьняк, які знаходзіцца далёка ад Радзімы, значна глыбей бачыць праблему Беларусі, чым *“некаторыя грамадскія і палітычныя дзеячы”, “находясь в гуще событий”* тут. А сутнасць расійскай палітыкі, сапраўды, як сцвярджае З.Пазьняк, заключаецца ў *“знішчэнні беларускай нацыі”*. І не толькі беларускай. Цяперашняя імперская палітыка Крамля суб’ектыўна накіравана на захаванне імперыі, а таму, аб’ектыўна вядзе да знікнення народаў самой Расіі і перш за ўсё — рускага народа, нягледзячы на тое, што У.Пуцін заявіў пра *“защиту коренной национальности на рынках”*. Ніводная імперыя ніколі не вырашыла ніводнага нацыянальнага пытання, бо сутнасць імперскай палітыкі — знішчэнне нацыянальных моў і культур каланіяльных народаў і прывядзенне гэтых народаў да адной імперскай мовы (у нашым выпадку — рускай) і да адной імперскай “культуры” (у нашым выпадку — савецкай рускамоўнай). Слова “культура” я ўзяў у двухкоссе таму, што сапраўдная культура бывае толькі нацыянальнай, а безнацыянальная імперска-савецкая (адна на ўсіх) рускамоўная — хімерычная, спрошчаная, прымітыўная “культура”, якую навязвае зараз беларускаму народу Крэмль праз расійскае і “беларускае” тэлебачанне, насамрэч з’яўляецца бескультур’ем. А беларускі народ разам з некаторымі грамадскімі і палітычнымі дзеячамі не разумее гэтага і ўсё гэта спажывае.

Яшчэ ў 1992 годзе расійскі палітолаг А.Цыпко папярэджваў: *“синдром национального поражения может обернуться русским фашизмом”*. Фашызм у Расіі — аб’ектыўная рэальнасць. Існаванне і сувязь яго з гэбісцкімі ўладамі прызнае і расійскае грамадства. На пытанне М.Ганапольскага ў перадачы *“Особое мнение”* 4 лістапада 2006 года *“Нацисты — это люди ФСБ?”*, дэпутат Дзярждумы **Зміцер Рагозін** адказаў: *“Думаю, так”*.

З.Пазьняк слушна параўноўвае яго з нямецкім. Калі нямецкі фашызм узнік як рэванш за паразу ў Першай імперыялістычнай вайне, то рускі фашызм узнік як рэванш за распад Савецкай імперыі. Але да моманту ўзнікнення фашызму ў Германіі нямецкі народ быў ужо сфарміраваны ў нацыю. Кастрычніцкая ж рэвалюцыя ў Расіі 1917 года перапыніла развіццё капіталізму і тым самым, перапыніла ўтварэнне рускай, беларускай і іншых каланіяльных народаў Расійскай імперыі ў нацыі. У такім “замарожаным” стане данацыянальнага перыяду зараз мы — беларусы, рускія — і знаходзімся. І гэта вельмі небяспечна, бо без роднай мовы беларусы, як казаў Гілевіч, *“няўстойлівая нацыя”*.

Тое, што беларуская мова знаходзіцца ў Беларусі ў дыскрымінацыйным стане, а рускі народ не мае свайго дзяржаўнага ўтварэння, і параджае комплекс нацыянальнай непаўнавартасці ў беларускага і рускага народаў. Гэта вынік імперскай палітыкі Крамля. Крэмль выдатна разумее, што выратаваць рускі народ можна толькі праз яго суверэнізацыю, даўшы яму права на суб’ектнасць (стварыць Рускую рэспубліку). Калі раней Расія прырастала Сібір’ю, цяпер можа прырасці Беларуссю. Калі, знішчыўшы беларускую мову і культуру шляхам палітыкі русіфікацыі, зрабіць беларускі народ, які пакуль яшчэ з’яўляецца “няўстойлівай нацыяй”, рускім народам, то гэтым самым можна вырашыць дэмаграфічную праблему знікаючага рускага народа: 10 мільёнаў зрусіфікаваных былых беларусаў папоўняць рускі народ Расіі, як папоўнілі яго былыя зрусіфікаваныя беларусы Смаленшчыны і Браншчыны. І не патрэбен батальён “Восток”, не трэба бамбіць Беларусь, не патрэбен другі Чарнобыль. Трэба толькі перавесці талерантных, памяркоўных, сціплых, агульнамлявых беларусаў на рускую мову — і беларускага народа не стане, як не стала славянскіх народаў люцічаў, бодрычаў, ціверцаў, пераведзеных на чужыя мовы. Беларускі народ, пераведзены на іншую мову, механічна робіцца іншым, небеларускім народам. Дэнацыяналізацыя беларускага народа прывяла да страты сваёй ментальнасці, мовы, культуры — да бездухоўнасці. А бездухоўнасць, як адзначаюць вучоныя, і з’яўляецца галоўнай прычынай вымірання народаў. Так што сваім выміраннем беларусы павінны быць “удзячны”, у канчатковым выніку, палітыцы русіфікацыі.

Шаноўны Зянон Станіслававіч слушна вызначыў галоўную праблему, якая стаіць перад беларускім народам: не дапусціць яго знікнення. Гэта цяжка зрабіць ва ўмовах адсутнасці нацыянальнай свядомасці, недафарміраванасці беларускай нацыі. Сусвет — адзіны, і развіваецца ён па універсальных законах, таму беларусам, якія “спазніліся на свой цягнік”, прыйдзецца спачатку, як гэта зрабілі ўсе славянскія нацыі, стаць нацыяй. Так-так, знайсці ў сабе сілы, каб стаць нацыяй. Зрабіць сябе нацыяй! Усе нацыі фарміраваліся і фарміравалі сябе ў нацыянальна-вызваленчай барацьбе за сапраўдную незалежнасць ад чужой мовы і чужой палітыкі, у барацьбе супраць унутранай рэакцыі. Ніводная нацыя не сфарміравалася яшчэ без змагання за родную мову. “Белорусская оппозиция”, напэўна, думае, што змяніць уладу можна без нацыі, а беларускі народ, напэўна, думае, што без змагання за родную мову можна стаць нацыяй — і гэтым яны адзін аднаго ўводзяць у зман. Нешта я не бачыў у праграмах “оппозиционных партий” пункта змагання за родную мову. Адзін толькі А.Казулін сказаў, што адносіны А.Лукашэнкі да беларускай мовы ёсць гістарычная памылка. А я скажу: адносіны *“белорусской оппозиции”* да беларускай мовы і ёсць галоўная гістарычная памылка.

Масква пры дапамозе палітыкі русіфікацыі ажыццявіла духоўна-этнічны генацыд беларускага народа — знішчыла самае святое, што ёсць у кожнага народа — яго родную мову і культуру, а “оппозиция” робіць выгляд, быццам такой праблемы для беларускага народа і не існуе! Дык скажыце вы адкрыта народу, што няма і не было такога генацыду! Што ніколі не было беларускага народа, не было яго мовы, яго культуры, а значыць, і генацыду. Што беларускі народ — памылка гісторыі! Што і беларускую мову, і беларускую культуру, а значыць, і духоўна-этнічны генацыд беларускага народа прыдумаў З.Пазьняк! Ці можа вы, як і А.Лукашэнка, лічыце, *“что кроме языка, есть еще очень много проблем — прежде всего, чтобы люди нормально жили во всех цивилизованных смыслах”?* Дык чым вы тады адрозніваецеся ад А.Лукашэнкі? Якая ж вы апазіцыя яму? У чым вы яму апаніруеце? Па праблеме ўлады? Дык аб сутнасці ўлады даўно сказаў рускі філосаф І.Ільін: *“Все формально свободны, все формально равны и все борются друг с другом за власть, ради собственных интересов, прикрываемых общею пользою”*.

Талент разумее генія, але не можа быць геніем. Просты чалавек разумее талент, але не можа быць талентам. І як просты чалавек не разумее генія і не можа быць геніем, так і “наша оппозиция” не разумее З.Пазьняка і не можа быць З.Пазьняком. Таму ёй эміграцыя не пагражае.

Алесь РАШЧЫНСКІ, кампазітар.

ДАЙДЖЭСТ

Супрацьстаянне

Пасля заяў афіцыйнага Мінска ў расійскіх ведамствах *“ужо распрацоўваюцца планы ахоўных мерапрыемстваў”*, паведамляе “Коммерсант”.

Выказванні Аляксандра Лукашэнкі ў інтэрв’ю заходнім СМІ мелі на мэце *“пераканаць Маскву пайсці на саступкі ў энергетычнай сферы”*, аднак, як піша выданне, *“расійскія ўлады адступаць не збіраюцца”*.

У прыватнасці, у ААТ “Российские железные дороги” газеце паведамілі, што яшчэ ў час абвастрэння расійска-беларускіх адносін у кампаніі былі праведзены разлікі магчымасці транспартавання 10 млн тон нафты ў абход Беларусі цераз Латвію і Літву і далей у порты Калінінградскай вобласці. *“Высветлілася, што гэта магчыма. І ў ААТ ”РЖД" ужо прайшла нарада пад кіраўніцтвам віцэ-прэзідэнта Барыса Лапідуса, на якой абмяркоўвалася будучая адпраўка 58 вагонаў з порта Балтыйск Калінінградскай вобласці ў Германію. Адбудзецца гэта 15 сакавіка"*, — піша “Коммерсант”.

У Мінабароны Расіі заявы А.Лукашэнкі *“таксама пачалі старанна аналізаваць”*. Паводле слоў крыніцы газеты, у выпадку перагляду Мінскам дзейных пагадненняў 1996 года Масква можа плаціць арэндную плату за абодва ваенныя аб’екты — радыялакацыйную станцыю “Волга” ў Ганцавічах (Брэсцкая вобласць) і радыётэхнічны цэнтр “Антэй” у Вілейцы (Мінская вобласць) — не больш за 7—10 млн долараў у год. *“Пры гэтым крыніца ўдакладніла, што імкненне Мінска ўключыць у кошт арэнднай платы за ”Антэй" і “Волгу” затраты на ўтрыманне ўсёй сістэмы СПА ў Беларусі (больш за 40 млн долараў), якая прыкрывае Расію з заходняга стратэгічнага напрамку, не вытрымлівае ніякай крытыкі"*, — паведамляе “Коммерсант”.

Дзмітрый УЛАСАЎ.

ПІКІРОЎКА

Завочны дыялог

“Мы чакаем ад Беларусі канкрэтных пазітыўных крокаў у плане правядзення палітычных і эканамічных рэформ”, — заявіла Надзвычайны і Паўнамоцны пасол ЗША ў Беларусі **Карэн СЦЮАРТ.**

Нагадаем, беларускі лідэр заявіў, што Беларусь гатова да дыялогу з Еўропай. *“Мы даўно прапанавалі еўрапейцам тыя сферы супрацоўніцтва і тыя шляхі супрацоўніцтва, якія вывелі б нас на ўзровень добрых суседзяў. Але еўрапейцы заўсёды ставілі нам непрымальныя ўмовы. Нас вельмі цяжка зламаць. Нас наогул немагчыма зламаць. І на калені нас ніхто не паставіў”*, — сказаў Лукашэнка.

Карэн Сцюарт у сваю чаргу зазначыла, што ЗША ўжо неаднойчы казалі пра тое, якія гэта маглі быць крокі. *“Адным з іх магло б стаць вызваленне тых, хто цяпер знаходзіцца ў зняволенні па палітычных матывах”*, — зазначыла пасол. Яна таксама падкрэсліла, што ад беларускіх уладаў чакаюць спынення пераследу няўрадавых арганізацый і незалежных сродкаў масавай інфармацыі.

Таццяна КАРАВЯНКОВА.

ПАЗІЦЫЯ

Адчыніце дзверы турмаў,

каб выйшлі на свабоду палітычныя вязні

Прэзідэнт Еўрапейскага парламента **Ганс Герт Петэрынг** ад імя дэпутатаў заклікаў прэзідэнта Беларусі **Аляксандра Лукашэнку** “адчыніць дзверы турмаў і неадкладна вызваліць усіх палітычных зняволеных”. Пра гэта ён заявіў у Брусселі, адкрываючы ў Еўрапарламенце слуханні па Беларусі. Яны былі арганізаваны самай буйной фракцыяй Еўрапейскага парламента — Еўрапейскай народнай партыяй (хрысціянскія дэмакраты).

Петэрынг звярнуў увагу на тое, што ў выніку ўскладнення адносін з Расіяй у сферы энергетыкі *“беларускі рэжым загнаны ў кут”*. Але калі Беларусь прадэманструе гатоўнасць да супрацоўніцтва з ЕС, дыялог з краінай павінен праводзіцца *“паслядоўна на аснове строгіх умоў”*. На думку кіраўніка Еўрапарламента, неабходна працягваць палітыку ізаляцыі прадстаўнікоў *“недэмакратычнага беларускага рэжыму”* і паралельна падтрымліваць грамадзянскую супольнасць, незалежныя СМІ ў Беларусі і для Беларусі, а таксама беларускіх студэнтаў.

У сваім выступленні кіраўнік ПАСЕ **Рэне ван дэр Ліндэн** адзначыў, што *“першы крок у сённяшняй сітуацыі за ўрадам Беларусі, які павінен паказаць гатоўнасць да дыялогу”*.

Рэне ван дэр Ліндэн падкрэсліў, што ізаляцыя Беларусі не прынесла неабходных вынікаў, і заявіў аб важнасці пакрокавай палітыкі ў дачыненні да краіны, аб працягу ціску на Расію. Ён раскрытыкаваў еўрапейскую візавую палітыку, якая, паводле яго слоў, *“стварае падабенства новай раздзяляльнай лініі”*, і заклікаў адкрыць межы для беларускіх студэнтаў.

Хельга Шмід, кіраўнік аддзела планавання Савета ЕС — прадстаўнік вярхоўнага камісара ЕС па агульнай знешняй палітыцы і бяспецы па Беларусі выказалася за выкарыстанне ўсіх наяўных у Еўрасаюза магчымасцяў, для таго каб наладзіць адносіны з Беларуссю. Пры гэтым яна адзначыла, што дыялог павінен грунтавацца на еўрапейскіх каштоўнасцях, а прадуктыўныя адносіны павінны быць выгадныя і Беларусі, і ЕС.

Шмід заклікала еўрапейскіх палітыкаў *“не пакідаць спроб нармалізацыі адносін з Беларуссю”*. Паводле яе слоў, адносіны паміж Еўрапейскім Саюзам і афіцыйным Мінскам залежаць ад сітуацыі ў самой Беларусі, а не ад яе адносін з іншымі краінамі.

Марына РАХЛЕЙ.

ОФИЦИАЛЬНО

Минские квартиры будут отапливаться дровами?

В этом году долю местного топлива в структуре всех энергоресурсов, которые используются для подачи тепла в дома и квартиры Беларуси, планируется увеличить до 25%. В 2008 году до 32%.

Местные виды топлива — это дрова, опилки, стружка, торф. По словам первого заместителя министра жилищно-коммунального хозяйства Геннадия Ляпунова, прежде чем планировать подобное увеличение объема потребления дров и отходов деревоперерабатывающей промышленности, Министерство ЖКХ советовалось с Министерством охраны природы.

“Леса хватит, опилок, стружки... — убедительно говорит Геннадий Ляпунов. — *На местном топливе будут работать в основном котельни в регионах. Но если будут строиться и ТЭЦ на местных видах топлива, то реально отапливать дровами и город Минск”*.

Еще в 2005 году доля местного топлива в топливно-энергетическом балансе ЖКХ составляла 10%. Как известно, квартиры белорусов в основном отапливаются за счет газа. Объем потребления данного вида топлива составляет 70 процентов. Оставшиеся 20% занимали иные источники топлива — мазут и солярка. Однако с прошлого года в топливно-энергетическом балансе произошли серьезные изменения. Жилищно-коммунальные службы активнее стали использовать для отопления жилого комплекса Беларуси дрова и торф. Сначала доля местного топлива в топливно-энергетическом балансе ЖКХ составляла 15%, потом — 18% (конец 2006 года). А сейчас планы у жилищно-коммунальных служб еще смелее — в 2008 году доля местного топлива должна перешагнуть 30%.

“Но от газа мы отказываться не будем, — говорит Геннадий Ляпунов. — *Его доля останется прежней — 70%. Мы будем отказываться от мазута. А в межотопительный период для подачи горячей воды газ будем заменять местными видами топлива. По такой же схеме будем работать в октябре-ноябре, когда температура воздуха плюсовая, и в конце отопительного сезона — в конце марта—апреле”*.

Какой будет квартплата в первом полугодии этого года

Квартира	общая жилая площадь	кол-во прописанных жильцов	стоимость (включая электроэнергию и газ)	
			зимний период 2007 г.	летний период 2007 г.
однокомнатная	32 кв.м	2	81.415	49.771
двухкомнатная	48 кв.м	3	122.122	74.657
трехкомнатная	62 кв.м	4	170.24	101.792

Какой будет квартплата?

Несмотря на то, что теплыми батареи в наших квартирах остаются в основном благодаря подорожавшему в два раза газу, чиновники один за одним в начале года обещали, что квартплата в 2007 году не повысится больше, чем на 5 долларов. Однако министр ЖКХ Владимир Белохвостов во время совещания у главы государства, которое проходило 23 января на ОАО “Нафтан”, заговорил о 10 долларах. Он заявил, что по итогам года рост тарифов ЖКХ не превысит 10,8 доллара в расчете на среднюю двухкомнатную квартиру, в которой проживает семья из трех человек. Первый заместитель Белохвостова Геннадий Ляпунов пока не торопится прогнозировать, какими будут цифры в жировках белорусов в конце 2007 года.

“Сегодня есть постановление правительства, согласно которому рост квартплаты не должен вырасти на 5 долларов, — говорит Геннадий Ляпунов. — *Но что будет в дальнейшем, говорить сложно. Сейчас повышение было, но 5 долларов сохранены. При этом с 1 января тарифы на газ и электроэнергию для населения увеличились на 20%, на тепло — на 12%”*.

По словам Ляпунова, с учетом повышения цен на энергоресурсы, большинство подразделений ЖКХ работают себе в убыток. Чтобы исправить ситуацию, коммунальщики, по словам замминистра, поступают благородно: не повышают тарифы, а пытаются больше оказывать платных услуг населению. Предлагают такую помощь, как, например, замену окон, дверей в квартирах жильцов.

Первый замминистра озвучил еще одну любопытную цифру. Сегодня белорусы оплачивают 40,6% затрат на услуги ЖКХ, остальные затраты погашаются за счет средств местного бюджета. Но уже к 2010 г. население будет погашать 60% стоимости этих затрат.

Ольга ГРИНЕВИЦКАЯ.

ГДЕ ЭТО ВИДАНО...

Второсортные пенсионеры

Власти Беларуси оказывают всяческие препятствия аксакалам-активистам в регистрации общественной организации «Старейшины»

Белорусские власти, судя по всему, делят пенсионеров на два сорта.

Первый — меньшая часть: ветераны войны, труда, принимающие активное участи в акциях по поддержке Лукашенко, министры, государственные чиновники, лауреаты президентских премий, кавалеры орденов, персонально заслуженные...

Второй — остальное большинство или, как говорят, рядовые люди: пенсионеры по возрасту (не имеющие 30-летнего рабочего стажа мужчины и 25-летнего стажа женщины), социальные пенсионеры, пенсионеры по инвалидности, пенсионеры по потере кормильца...

Привилегированное меньшинство защищено специальным законом “О ветеранах”. Государство за счет бюджетных средств финансирует их территориальные структуры, предоставляет офисы в исполкомах и администрациях.

“Ширпотребное” большинство поставлено государством в условия самовыживания. Даже льготный проезд на пригородном транспорте не предоставляет. Зато такое право есть у “своих”, то бишь льготированных пенсионеров. “Не ветеранские” пенсионеры, а это более миллиона человек, разрознены. А потому не в состоянии должным образом отстаивать права и свободы.

В конце концов, забытые государством аксакалы для лоббирования в органах власти (главным образом через депутатов всех уровней) своих жизненных интересов решили консолидироваться — **создать объединение пенсионеров “Старейшины”.**

Но не тут-то было!

Первыми бросились в атаку “олигархи” государственной ветеранской организации, испугавшиеся, что придется делиться кабинетами и зарплатой. Публикации ветеранских “генералов” в СМИ о продавшихся Западу “негодяях”, покусившихся на единство ветеранского движения, еще свежи в памяти.

За ними в атаку на пожилых людей ринулись структуры вертикали власти. Начали с авральных рекрутирования в ветеранские организации пенсионеров (к примеру, учителей), продолжили прямым противодействием “Старейшинам” в вопросах предоставления крыши над головой, официально именуемой юридическим адресом, и помещения для проведения учредительного мероприятия.

В провинции (областных и районных центрах) козни местной власти преодолимы: на начальном этапе можно обойтись и без юридического адреса, а собраться, скажем, в кафе или на квартире. В столице этого уже не сделаешь.

Все залы, к владельцам которых обращались организаторы для проведения учредительного собрания, под давлением Минского горисполкома, точнее столичного градоначальника *Павлова,* оказывались *“на ремонте”* или загруженными “важными” мероприятиями. В итоге *“второсортным”* пенсионерам с просьбой о предоставлении помещения пришлось идти на поклон к еще не закрытым белорусским политическим партиям.

Аналогично и с юридическим адресом: все, кто был готов сдать пенсионерам в аренду пустующее помещение, после предупреждающе-требователь ного телефонного звонка из властных структур отказывали.

По причине отсутствия юридического адреса после первой учредительной конференции в феврале 2006 года “Старейшины” не стали подавать документы на регистрацию в Минюст.

Повторно учредительную конференцию смогли провести лишь четыре месяца спустя, в июне 2006 года (финансовые вопросы для белорусских пенсионеров тоже ведь непростые). И наконец в установленный законом месячный срок подали в Минюст документы на регистрацию.

Закон *“Об общественных организациях”* обязывает Министерство юстиции провести процедуру регистрации в месячный срок.

Увы, наше самое справедливое в мире министерство не сделало этого ни в месячный, ни даже в двухмесячный срок. Без малого лишь четыре месяца спустя (!), не предъявив ни при принятии, ни в последующем замечаний по учредительным документам, не возвратив три четверти миллиона (775.000) рублей, взятых за регистрацию, прислало ответ, что белорусским “Старейшинам” в регистрации отказывает.

“Старейшины” столь явное беззаконие обжаловали в Верховный суд. Судебное разбирательство проходило 1—2 февраля 2007 года. И буквально с первых минут слушания стало понятно, каким будет решение. После заключения прокурора, что решение белорусского Министерства юстиции об отказе пенсионерам в регистрации, принятое за пределами многократного истечения установленного законом предельного срока регистрации, справедливо, вряд ли можно было надеяться на удовлетворение судом жалобы аксакалов.

А все дело в антиправовой белорусской разрешительной системе регистрации. В демократических странах, как известно, действует уведомительный принцип. Но даже при разрешительной системе, если не отказано в установленный срок, значит, разрешено. То есть объединение “Старейшины”, не получившее отказ в регистрации до 14 августа (месячный срок со дня приема Минюстом документов), в цивилизованной стране считалось бы уже зарегистрированным.

К сожалению, о столь грубом нарушении Минюстом закона ни прокурор в своей пламенной речи, ни судья в процессе судебного следствия даже не заикнулись.

5 февраля Верховный суд огласил решение. Жалоба “Старейшин” на действия Минюста не была удовлетворена. Аргументов, что Министерство юстиции, игнорируя законы, более четырех месяцев тянуло с ответом о регистрации, выходит, оказалось недостаточно. *“Но мы не собираемся отступать,* — заявил в интервью БелаПАН после вынесения вердикта председатель ”Старейшин" Владимир Романовский. От отметил, что в течение полутора месяцев инициативная группа организует проведение новой учредительной конференции. Возможно, уже в марте такая конференция состоится. И тогда в Минюст будут поданы новые документы о регистрации организации пенсионеров “Старейшины”. *“Если же чиновники опять откажут нашему объединению в государственной регистрации,* — сказал Владимир Романовский, — *это будет свидетельствовать о целенаправленной политической дискриминации миллионов простых пенсионеров”*.

Валерий ЩУКИН.

Народная Воля http://www.nv-online.info
15 ЛЮТАГА 2007 г.

ГОРОДСКАЯ ТЕМА

Чья вина: снегопада или чиновников?

В Бресте из-за неудовлетворительной работы коммунальных и дорожных служб по ликвидации последствий снегопада лишились должностей чиновники областной и городской «вертикали»

Начальству дали по шапке

5 февраля вернувшийся из отпуска губернатор Брестчины **Константин Сумар** созвал внеочередное заседание облисполкома, которое можно назвать экстренным.

Рассматривали единственный вопрос: *"О фактах нарушения правил эксплуатации и капитального ремонта кровли легкоатлетического манежа в Бресте и неудовлетворительной работы коммунальных и дорожных служб по ликвидации последствий снегопада"*. В качестве наглядного подтверждения неприглядного состояния засыпанного снегом Бреста на заседании показали слайды с конкретными видами.

Поводом послужила катастрофическая ситуация, возникшая в недавно введенном в строй огромном легкоатлетическом манеже, что рядом с Ледовым дворцом по улице Московской. К слову, его возводили на протяжении почти десятка лет, то замораживая строительство из-за недостатка капвложений, то возобновляе его.

После обильных снегопадов, обрушившихся на город начиная с 24 января, и наступившей затем оттепели протекла новая кровля. Пострадали потолок и дорогостоящее синтетическое покрытие беговых дорожек и спортплощадок, предназначенных для проведения соревнований международного уровня. На них с "заплакавшей" крыши и полились ручейки воды. Работники манежа не успевали выжимать тряпки, подставлять ведра, тазики и ванночки, которых не хватало.

Под угрозой срыва оказалось первенство страны по бадминтону среди юниоров: даже в день открытия заливало спортивные площадки. А на тренировке кандидат в олимпийскую сборную Беларуси марафонец **Владимир Тямчик** наматывал круги, огибая расставленные на дорожках ведра и тазики...

Как выяснилось на заседании облисполкома, минское ООО "Интерстройкомплект" выиграло в свое время тендер на проведение ремонта крыши как предложившее самый дешевый вариант. Свои услуги по проведению кровельных работ предлагал и брестский стройтрест №8, но более дорогостоящие, почему и не прошел. Оказалось, что дешевый путь — самый некачественный. Но спрашивается: как же тогда со стороны заказчика велся технический надзор за технологией ремонтных работ, за соблюдением СНиПов, и как объект приняли в эксплуатацию?

Серьезной критике на заседании подвергли коммунальную и дорожную службы города над Бугом. Погребенный под толстым слоем снега, областной центр предстал в неприглядном виде. Несмотря на круглосуточную работу снегоочистительной техники ПКУП "Коммунальник", ее едва хватало, чтобы очистить от постоянно падающего снега магистрали, мосты, центральные улицы и дороги, по которым двигались городские автобусы, троллейбусы и маршрутки. На окраинах — Граевке, Адамково, Речице, Киевке — жители ходили по сугробам. Трактора с мехлопатами (плугами) и щетками не успевали пройтись по тротуарам и расчистить проходы для пешеходов. Дворники с лопатами закопались в снежных заносах. Они смогли расчистить разве что остановки транспорта и перекрестки улиц, и то не везде. Наблюдался хронический дефицит автомашин для вывоза снега. Сугробы не были убраны даже на подходах к знаменитому спорткомплексу "Виктория", где 3—4 февраля проходили соревнования по волейболу. Это своими глазами мог видеть побывавший на них председатель облисполкома. Дворы жилых домов и административных зданий утонули в заносах, ступеньки крылец обледенели.

Вопиющие факты бесхозяйственности и халатности были указаны в выступлениях **К.Сумара** и зампреда облисполкома **В.Саковского**.

Проанализировав плачевное состояние, облисполком принял решение: уволить с должности директора ДЮСШ Олимпийского резерва **Анатолия Стацкеевича**, в чьем ведении находится легкоатлетический манеж, и начальника управления по физкультуре, спорту и туризму **Анатолия Новицкого**. Брестскому горисполкому дано поручение освободить от занимаемых должностей зампреда горисполкома **Игоря Сильченко**, курирующего коммунальную службу, и начальника городского ЖКХ **Николая Носко.** Строгие выговоры объявили руководителям администраций Ленинского и Московского районов **Михаилу Евтуху** и **Александру Шишко.**

Облисполком выступил с предложением приостановить действие лицензии минского ООО "Интерстройкомплект": соответствующее поручение дано прокуратуре. Определены сроки для устранения всех последствий снегопада.

Решение облисполкома свидетельствует, что Брест при всех летних рапортах и докладах служб и ведомств о готовности к зиме оказался к ней не готов. Ну кто бы мог подумать, что наступит зима? А что было бы, если бы зима наступила не в 20-х числах января, а, как положено, в конце ноября — начале декабря? Вообще, считай, завал, Петрович?..

Дворники в заложниках

В этом году зима, свалившаяся в Бресте в буквальном смысле снегом на голову, экзаменовала коммунальную службу по всем статьям.

В первое заснеженное утро уборщики, чьи розовые накидки выделялись на белой целине, как будто оцепенели от обилия "белых мух". Если бы не снегоочистительная техника, то город был бы парализован. Тут бы уборщикам навалиться, разгрести легкий, не утоптанный еще снег. Но более чем декадная норма осадков, выпавших на Брест, не дала возможности справиться с заносами.

Разговорился с выбивающимися из сил "подметэссами", женщинами средних лет, доле которых не позавидуешь. К примеру, обслуживаемая зона у одной — длиною в полтора километра, а работы хватило бы и для взвода солдат...

Что спросить с уборщиков, которые сражались со снегом малочисленным составом? Как пояснила начальник ПЭО "Коммунальник" **Елена Дыба**, на последнее время в рядах уборщиков территорий в городе над Бугом насчитывалось 206 "штыков", вернее лопат. По штату положено иметь 245, а по зимнему нормативу Минжилкомхоза, согласно убираемой площади, — 629 человек. Получается, что уборщиков в три раза меньше, чем необходимо. Елена Васильевна доказывает, что в таком случае надо намного увеличивать и годовой фонд зарплаты, а это потребует денег из бюджета.

Выходит, не от хорошей жизни заставляют уборщиков брать на себя дополнительную зону обслуживания.

Норма давит!

На уборке улиц нужно вкалывать, а не отбывать номер. Зимняя зона обслуживания на одного человека за одну смену внушительна: прилотковая часть (один метр вдоль дорожного покрытия у бордюров) — 2733 кв. метра и тротуаров — 5125 "квадратов".

"Такие нормы нам спускают "сверху", — объяснил главный инженер предприятия "Коммунальник" **Петр Голубь.**

Судя по тому, что пришлось увидеть своими глазами, такие зоны рассчитаны как минимум на героев-атлетов типа Шварценеггера или Ван-Дамма, а не на слабый пол.

Ведрами с песчано-соляной смесью руки поотрываешь. Орудия труда просты, как и в дедовские времена: лопата, метла, ведро.

Но не припомню, чтобы видел в руках дворников, скребок или, скажем, ломик, которыми лучше всего скалывать наледь. Ломик, как и скребок, у уборщиков, а тем паче у дворников не в чести. В этой связи вспомнился Питер, где пришлось работать и учиться. Там спозаранку стук скребков и ломиков дворников будил жителей. Устроиться дворником было проблематично. Даже студенты дневных отделений вузов считали за честь устроиться дворником, заиметь свой угол и зарплату выше, чем стипендия.

Но там этой категории коммунальников предоставляли служебное жилье.

Может, поэтому питерский опыт пришелся не ко двору? Оказывается, нет. Лет десять назад и в городе над Бугом нуждающимся дворникам через год-два работы предоставляли служебное жилье. Почему теперь этот подход ушел в небытие?

— *У нас нет социального жилья,* — сетует главный инженер "Коммунальника" **Петр Голубь.** — *Жилье сейчас только за деньги.*

— Как же? На "Вульке-1" построили социальный многоквартирный жилой дом.

— *Но в доме для уборщиков не выделили ни одной квартиры.*

Возможно, потому, что они нынче в дефиците, уборщики городских территорий допускают слабинку в работе: не долбят, как положено, лед на тротуарах даже в период оттепели, когда он поддается, очищают не все подходы к уличным переходам. А кто их выгонит? Они же в дефиците.

«Не знаю, какая тут система»

Один дворник пожаловался: *"Зимой почему-то платят меньше, чем в другую пору года. Не поймешь, как нам мастер закрывает наряды. У меня одни и те же убираемые площади, рабочее время и объем работы, но за один месяц я получил 470 тысяч рублей, за другой — 420 тысяч, а, к примеру, за прошедший декабрь — 400 тысяч рублей. Премиальные дают, но мизерные: то 10, то 15, то 30 тысяч, а один раз вообще не дали. А работать приходится неделями — за две последние не отпустили на выходные".*

Как пояснили в ПКУП "Коммунальник", уборщики работают по сдельно-премиальной системе оплаты труда. Ставка — 255 тысяч рублей в месяц. Плюс премиальные, надбавки за стаж работы, коэффициенты сложности, площадь уборки. Таким образом, набегает средняя зарплата уборщиков за 2006 год — 410 тысяч, а за декабрь — 490 тысяч рублей.

Насчет спецодежды — как кому повезет. Встретил уборщика, который за четыре года работы, по его словам, получил только фуфайку, розовую непромокаемую накидку и несколько рукавиц. Ни рабочей обуви, ни комбинезона, ни брюк на складе не оказалось. *"Налоги и профсоюзные взносы мы платим, а что мы с этого имеем?"* — высказал он претензию.

Не сидите по кабинетам

В то же время, как сообщил заместитель начальника Брестского ЖРЭУ **Игорь Веремейко**, дворниками, убирающими дворовые территории, в ЖЭСах работают 336 человек.

Зарплата у них не больше, а выработка не меньше, чем у уличных коллег. Но на эту работу, по словам Игоря Михайловича, записываются в очередь. В чем секрет?

"Надо людей заинтересовывать, а не сидеть по кабинетам", — загадочно посоветовал заместитель начальника.

Тем не менее по сравнению со штатным расписанием тут некомплект — на 36 дворников. А по нормативу Минжилкомхоза (702) дворников в Брестском ЖРЭУ должно быть почти в два раза больше. По поводу увеличения годового фонда зарплаты, как пояснили в планово-экономическом отделе, в горисполком пока не обращались.

Зона уборки на одного человека в смену по нормативам "зашкаливает": усовершенствованное покрытие (с асфальтом) — 3918 кв. метров, неусовершенствованное — 3700, без покрытия — 4440, очистка территорий с усовершенствованным покрытием от уплотнения снегом — 459, от наледи и льда — 221, транспортировка и посыпка территории песком — 2755.

Брестчанин **Петр Левицкий,** проживающий по ул. Красногвардейской, 116/1, высказал претензии, что, мол, дворник, пока идет снег, должен работать постоянно.

"Для чего? Режим работы дворника: с 6.00 до... пока не отпустят, — комментирует Игорь Веремейко. — *По нормативу уборка снега производится дворником один раз в сутки. А в жизни — по мере необходимости надо очищать внутридворовую территорию, дорожки, подходы к подъездам, один метр у бордюров дорог. Нападал снег — убирай!"*

Но особенно заметны стали недостатки уборки снежной "навалы", когда "белые мухи" стали таять — с 1 февраля, когда по скользким тротуарам пешеходы ходили на полусогнутых или скользили, как фигуристы.

Если бы дворники убирали снег как положено, то такого бы не случилось. Но они уповают на скорое наступление мягкой погоды, когда вода смоет все следы, а ветер высушит.

А теперь зачем бороться со снегом, зачем корячиться, когда тот растает без всякого человеческого участия? Только придется подождать. Время работает на дворников.

"Разучились работать", — подытожил ветеран дворничьего дела, ушедший на заслуженный отдых.

Александр КОВАЛЬЧУК.
Фото Юрия МАКАРЧУКА.

ЧУЛІ?

Цэнам сказалі «стоп!». Але ці паслухаюць?

Каб утрымаць цэны, урад пайшоў на жорсткія меры. Але спробы ўтрымаць цэны штучна заўсёды прыводзілі толькі да дэфіцыту.

Урад устанавіў межавы індэкс змянення адпускных цэн на тавары і паслугі ў памеры не больш за 0,5% у месяц. Звыш устаноўленай мяжы змяняць адпускныя цэны можна на тавары, што выпускаюцца камерцыйнымі арганізацыямі з замежнымі інвестыцыямі (выключэнне — платныя медыцынскія паслугі, што аказваюцца камерцыйнымі арганізацыямі з замежнымі інвестыцыямі). Таксама звыш мяжы можна ўзнімаць цэны на брыльянты і ювелірныя вырабы; тавары, здзелкі з якімі заключаюцца на біржавых таргах Беларускай універсальнай таварнай біржы; на паслугі па размяшчэнні рэкламы праз тэлерадыёвяшчальныя арганізацыі.

Прэс-служба Мінэканомікі паведамляе, што пры немагчымасці выканання з-за аб'ектыўных прычын устаноўленага ўрадам межавага індэкса суб'екты гаспадарання павінны правесці рэгістрацыю цэн (тарыфаў). Без рэгістрацыі ва ўстаноўленым парадку дапускаецца аднаразовае павелічэнне адпускных цэн (тарыфаў) на памер квартальнага індэкса (не больш за 1,5 працэнта): на санаторна-курортныя і аздараўленчыя паслугі, перыядычныя выданні (газеты, часопісы), платнае навучанне.

Вось і да зарплат чарга дайшла

У Беларусі рыхтуецца дакумент, які будзе рэгуляваць узровень заработнай платы на прадпрыемствах натуральных манаполій. Пра гэта паведаміў намеснік міністра эканомікі Андрэй ТУР.

Ён зазначыў, што гэта закране прадпрыемствы энергетыкі, нафтахіміі, сувязі. На іх назіраецца даволі высокая розніца ў аплаце працы ў параўнанні з іншымі галінамі.

Так, у снежні 2006 года сярэдняя зарплата ў нафтахімічнай галіне складала 1 мільён 319 тысяч рублёў, а ў сельскай гаспадарцы — 369 тысяч; у Мінску — 755 тысяч, у Брэсцкай вобласці — 522,7 тысячы рублёў...

А.Тур таксама зазначыў, што *"прадукцыйнасць і эфектыўнасць эканомікі выходзяць на першы план, а гэта азначае, што неабходна дамагчыся перавышэння тэмпаў росту прадукцыйнасці працы над тэмпам росту заработнай платы"*.

Марына НОСАВА.

КАМПЕТЭНТНА

Дасць Бог — перазімуем!

Нягледзячы на фенаменальна цёплую першую палову зімы, азімыя пасевы практычна не пацярпелі, сцвярджае дырэктар Інстытута земляробства і селекцыі Нацыянальнай акадэміі навук Беларусі Міхаіл КАДЫРАЎ.

У інтэрв'ю БелаПАН ён паведаміў, што ў цэнтральнай і паўночнай частках краіны стан азімых пасеваў апасення не выклікае: тут тэмпература спачатку апусцілася да мінус 5-6 градусаў, што для азімых дапушчальна, пасля чаго на падмёрзлую ўжо зямлю выпаў снег. Некалькі горш сітуацыя на поўдні Беларусі, дзе снег лёг на вільготную зямлю, і тэарэтычна магчыма прэнне азімых. У цэлым жа, патлумачыў М.Кадыраў, азімыя гінуць часцей за ўсё не зімой, а ў канцы сакавіка: пры першым пацяпленні яны пачынаюць ісці ў рост, але потым церпяць ад маразоў, якія часта прыходзяць на змену пацяпленню.

Паводле звестак дырэктара інстытута, восенню 2006 года азімымі зерневымі культурамі ў краіне было засеяна ўсяго 1234 тысячы га, з якіх 640,8 тысячы (52%) займаюць пшаніца і трыцікале.

Алена МАРОЗ.

«Энергічная» гародніна

Як на дражджах мусіць расці гародніна ў цяпліцах аграпрамысловага падраздзялення прадпрыемства "Віцебскэнерга" побач з Полацкам, дзе знаходзіцца сельскагаспадарчы філіял аб'яднання — "Вясна-энерга".

Вырашыўшы давесці да максімальнага ўзроўню эфектыўнасць сваёй падсобнай гаспадаркі, энергетыкі ўклалі ў яе 25 мільярдаў рублёў, на якія за 10 месяцаў замест 18 нарматыўных пры "Вясне-энерга" ўзведзены цяплічны камбінат, аснашчаны такім чынам, каб даваць па 52 кг прадукцыі з кожнага квадратнага метра за год. Хуткаму росту і спяленню гародніны паспрыяюць адбіваючыя святло фіранкі па шыбах (якія ў дадатак збераюць 3,5 тысячы кубаметраў газу за суткі), падача ў цяпліцу вуглякіслага газу, камп'ютэрнае кіраванне працэсамі паліву і падкормкі раслін. Новая цяплічная вытворчасць пад Полацкам павінна стварыць канкурэнцыю польскай гародніне на сельскагаспадарчым рынку Віцебшчыны і прынесці істотны прыбытак прадпрыемству "Віцебскэнерга" і абласному бюджэту.

Сяргей БУТКЕВІЧ.

За кальцавую!

Згодна з рашэннем мінскіх уладаў, сталічны хлебазавод №1 будзе закрыты да 2010 года. Пра гэта паведаміў першы намеснік генеральнага дырэктара КУП "Мінскхлебпрам" Юрый СЦЯПЕНКА.

Паводле яго слоў, *"гэта самы стары хлебазавод у Мінску, ён размяшчаецца ў самым цэнтры горада (на вуліцы Ракаўскай) на дарагіх землях, якія трэба выкарыстоўваць пад будаўніцтва культурных і дзелавых цэнтраў"*.

Для кампенсацыі магутнасцяў, што выводзяцца, плануецца пабудаваць новы хлебазавод за межамі МКАД. Яго праектная магутнасць складзе 140 тон вырабаў у суткі. *"Але ёсць пытанні, таму што гэты гарадскі завод будзе размешчаны на землях Мінскага раёна, значыць, усе падаткі будуць ісці не ў бюджэт Мінска"*, — зазначыў спецыяліст.

Ён таксама паведаміў, што, згодна з генеральным планам развіцця Мінска, таксама плануецца вывесці з цэнтра горада і 2-гі хлебазавод, які размяшчаецца на вуліцы Крапоткіна. Але рашэнне адносна гэтага завода пакуль не прынята.

Марына НОСАВА.

Супраць злодзеяў-спелеолагаў

Галоўнае ўпраўленне ўнутраных спраў Мінгарвыканкама ўнесла прапановы мэру сталіцы **Міхаілу ПАЎЛАВУ** па ліквідацыі ў жылых дамах канструктыўных недахопаў, якія садзейнічаюць пранікненню злодзеяў у кватэры грамадзян.

Захады зробленыя пасля затрымання ў сталіцы групы злодзеяў, так званых "спелеолагаў" ("альпіністаў"), якія пранікалі ў жыллё грамадзян праз вентыляцыйныя шахты. У выніку такім шляхам у горадзе былі ўчынены крадзяжы з 66 кватэр.

Як мы раней паведамлялі, у перыяд з сакавіка мінулага года да гэтага часу злодзеі такім чынам рабавалі жыллё грамадзян у Першамайскім, Фрунзенскім, Маскоўскім, Ленінскім і Кастрычніцкім раёнах Мінска.

Вячаслаў БУДКЕВІЧ.

НУ І НУ!

Паўстаў з мёртвых — плаці!

Цуд здарыўся не дзе-небудзь, а на Віцебшчыне. Больш таго — ён быў афіцыйна зафіксаваны праваахоўнымі органамі і дакументальна засведчаны...

Грамадзянін, пра якога ідзе гаворка, доўгі час жыў у рабочым пасёлку Балбасава паблізу Оршы. Потым, недзе ў 1999 годзе, ён развёўся з жонкай і перастаў плаціць за камунальныя паслугі. А ў 2001 годзе гэты чалавек наогул знік у невядомым напрамку.

Былая жонка і дачка па зніклым не сумавалі, блізкіх сяброў ён не меў, а іншых знаёмых ягоны лёс не турбаваў.

Тугу па ім выказвалі толькі тутэйшыя камунальшчыкі. Яны дужа хацелі адшукаць заўзятага неплацельшчыка, спагнаць з яго запазыку з улікам штрафных налічэнняў. А калі не атрымаецца знайсці даўжніка сярод жывых, то хоць бы прызнаць яго мёртвым і развітацца з ягонай запазыкай, якая пераходзіла ў дакументах з месяца ў месяц, з года ў год і псавала справаздачнасць пасялковай і раённай камунальных служб. З гэтай нагоды кіраўніцтва ЖКГ Аршанскага райвыканкама, сабраўшы неабходныя паперы, звярнулася ў суд, каб той, улічыўшы, што неплацельшчык адсутнічае без вестак ужо больш за 5 год, прызнаў былога месціча Балбасава памерлым. Перадусім, у адпаведнасці з існуючым законам, былі пададзены аб'явы аб пошуках зніклага мужчыны. На аб'явы ніхто не адгукнуўся, і ў 2006 годзе спачатку раённы, а потым Аршанскі гарадскі суд аб'явілі балбасаўскага развядзенца і злоснага неплацельшчыка па камунальных рахунках памерлым.

Але праз якія тры месяцы, у леташнім лістападзе, у Віцебскае абласное ўпраўленне ўнутраных спраў прыйшло паведамленне ад расійскіх калег. Яны далі інфармацыю аб тым, што аб'яўлены ў вышук беларус знойдзены ў Расійскай Федэрацыі. Аказваецца, ён учыніў там злачынства, быў асуджаны да пазбаўлення волі на 5 год і 9 месяцаў і адбывае пакаранне ў калоніі. Змест паведамлення стаў вядомы пракурору Оршы Сяргею Хмаруку, і ён запатрабаваў, каб суд адмяніў рашэнне, паводле якога зніклага балбасаўца лічылі памерлым.

Суд, пераканаўшыся ў сапраўднасці прадстаўленых дакументаў, вярнуў знікламу грамадзяніну статус жывога разам з усімі правамі і абавязкамі.

З аднаго боку, "ажыўшаму" нябожчыку быццам бы зрабілі добра: ён зможа атрымаць свой пашпарт і, калі пашанцуе, уладкавацца на працу. А з другога боку, ажыўшы мусіць вярнуцца ў расійскую калонію, каб адсядзець там да канца прызначанага тэрміну. Да таго ж былая жонка, атрымаўшы афіцыйнае пацвярджэнне аб смерці зніклага, выпісала яго з кватэры, а без прапіскі атрыманне пашпарта і ўладкаванне на сталую працу ў нашай краіне амаль немагчымыя. І, нарэшце, нават калі той, хто "паўстаў з мёртвых", пачне нармалёва жыць і працаваць, усё зароблене яму давядзецца аддаваць камунальшчыкам, бо ягоная запазыка перад ЖКГ за 6 год з улікам індэксацыі і пені значна ўзрасла.

Вось тут, як кажуць, і жыві!

Сяргей БУТКЕВІЧ.

Народная Воля http://www.nv-online.info
15 ЛЮТАГА 2007 г.

ЧТО НОВОГО?

В Европу через Турцию

Лидеры Грузии, Азербайджана и Турции подписали в Тбилиси соглашение о строительстве железной дороги Баку—Тбилиси—Карс. Общая стоимость проекта составляет 600 миллионов долларов. Строительство должно начаться летом нынешнего года. После подписания соглашения официальный Тбилиси выразил надежду, что столь важный транспортный проект позволит стать Грузии "мостом между Европой и Азией".

Первые поезда должны пройти по маршруту Баку—Тбилиси—Карс в 2009 году. Железнодорожная ветка свяжет Южный Кавказ и Европу через территорию Турции. Сегодня этот путь можно проделать только по Черному морю или через территорию России и Украины. Оба варианта связаны с различными проблемами. В первом случае приходится пользоваться морскими портами, во втором — движение затрудняют постоянные эксцессы на российско-грузинской границе.

Как сообщили грузинские средства массовой информации, между Грузией, Турцией и Азербайджаном также подписан "Меморандум о взаимопонимании и сотрудничестве в сфере энергетики". Грузия, согласно достигнутой договоренности, получит 800 миллионов кубометров газа турецкой квоты на 2007 год. Кроме того, президенты торжественно открыли новый тбилисский международный аэропорт. Объявлено, что набережная Куры переименована в честь отца нынешнего президента Азербайджана, его предшественника на посту главы государства Гейдара Алиева.

Карнавал в Венеции

В Венеции заканчивается традиционный карнавал. В течение десяти дней площади, улицы, каналы и мосты города напоминают огромную сцену, на которой развертывается один из самых захватывающих в мире спектаклей.

Праздник, как обычно, начался с полета "ангела", который спустился в толпу со знаменитой венецианской стометровой колокольни на центральной площади Сан-Марко. Балы, фестивали, музыкальные программы и шоу проходят по всей Венеции, а закончится карнавал сожжением соломенного чучела Зимы.

Ежегодно посмотреть на карнавал в Венецию приезжают около миллиона туристов, из-за чего перемещаться по узким улочкам города становится очень проблематично. Однако все эти неудобства окупаются впечатлениями от веселого маскарада, наполненного шутками, музыкой, песнями, театральными представлениями, засыпанного конфетти и озаренного ночными фейерверками.

ВЗГЛЯД С ЗАПАДА

Москва—Дели: «динамика лишь в диалоге»

В последнее время Владимир Путин заметно усилил внешнеполитическую активность, видимо, желая оставить преемнику задел на будущее.

Недавно он нанес визит в Индию, который заранее преподносился как важнейший. В Дели приезд Путина, судя по всему, также считали событием не рядовым. Премьер-министр Манмохан Сингх встретил высокого гостя у трапа самолета, что не предусмотрено индийским протоколом.

В ходе визита были подписаны 11 соглашений, самые важные — о строительстве четырех новых реакторов на индийской АЭС в Куданкуламе, о совместном производстве военно-транспортных самолетов и о присоединении Индии к российской спутниковой системе глобального позиционирования ГЛОНАСС (единственному на сегодняшний день конкуренту американской GPS).

До этого

Как сообщает осведомленный историк Леонид Млечин, значение индийского направления недооценивал многолетний руководитель советской дипломатии Андрей Громыко. В 1960-х годах политбюро якобы пришлось элементарно обязать министра съездить с визитом в Дели, поскольку тот считал США единственным равным партнером, с которым великому Советскому Союзу вообще стоило разговаривать.

Однако, несмотря на это, Индия оставалась для СССР привилегированным и, если угодно, любимым партнером. Хрестоматийное стихотворение Николая Тихонова "Сами", цветочные гирлянды на шее Никиты Хрущева, Бхилайский металлургический комбинат, знаменитая почтовая марка, на которой Леонид Брежнев и Индира Ганди были изображены с телефонными трубками в руках.

Движение неприсоединения, в котором Индия была признанным лидером, декларировало равноудаленность от Вашингтона и Москвы, но по большинству вопросов мировой политики выступало с антизападных и просоветских позиций.

В 1990-е годы сотрудничество между Москвой и Дели сильно ослабло. Россия, хотя и провозгласила себя преемницей СССР, потеряла былой вес и уже не представляла для Индии прежнего интереса. В самой Индии после многолетнего правления партии Индийский национальный конгресс, жившей традициями антиколониальной борьбы, к власти пришли правоцентристы.

Сыграла определенную роль и объявленная США война с террором. До этого на протяжении десятилетий геополитический расклад на Индостанском субконтиненте был прост: Индия и Пакистан враждовали с момента обретения независимости, при этом за Дели стояла Москва, а за Исламабадом — Вашингтон. После нападения на "башни-близнецы" Индия, где исламских экстремистов всегда, мягко говоря, не любили, превратилась для Америки в естественного союзника. Традиционная политика США начала меняться.

Запад молчаливо признал ядерный статус Индии. Более того: Джордж Буш, занимающий жесткую позицию по вопросу нераспространения, сделал единственное исключение: в июле 2005 года подписал с Манмоханом Сингхом соглашение, открывающее Индии доступ к американским ядерным технологиям.

В Белом доме не могли не понимать, что ставят себя в двусмысленное положение: собственно говоря, почему Ирану и КНДР нельзя того, что можно Индии? Но стратегическое партнерство с Дели оказалось важнее, и, судя по всему, дружественный шаг американцев там оценили.

После своего "разворота над Атлантикой" в марте 1999 года российский премьер Евгений Примаков выдвинул концепцию "стратегического треугольника Москва—Пекин—Дели", нацеленного против притязаний США на мировое лидерство. Однако из идеи ничего не получилось. Ни Китай, ни Индия не пожелали открыто противопоставлять себя США, являющимся для обеих стран ведущим торговым партнером.

Зато друг другу две региональные сверхдержавы не очень доверяли еще со времен вооруженного конфликта в 1962 году. А в Кремле осознали, что даже если подобный альянс и состоится, России в нем будет отведена отнюдь не главная роль.

На новом этапе

Судя по повестке дня визита Владимира Путина, на новом этапе российско-индийских отношений политический компонент в значительной мере вытесняется торговым. Это естественно: в последние годы обе страны переживают экономический рост. Вместе с Китаем и Бразилией их относят к так называемой "группе БРИК", которая, по мнению некоторых экспертов, через 25—30 лет догонит США, ЕС и Японию.

Между тем объем российско-индийской торговли в 2006 году составил лишь 3,1 млрд долларов. Для сравнения: товарооборот с Китаем был почти в семь раз больше. Во время визита Путина стороны договорились довести товарооборот к 2010 году до 10 млрд долларов. Задача в принципе выполнимая. Однако интересы партнеров не во всем совпадают.

Москва стремится прежде всего наращивать поставки в Индию продукции ВПК. В последние годы Дели закупал у Москвы прежде всего морские вооружения: фрегаты, дизельные субмарины типа "Амур" и авианосец "Адмирал Горшков", который еще предстоит дооснастить палубными МиГами, лицензию на выпуск противокорабельных ракет "Бра-Мос".

Россия хотела бы поставить еще не менее 300 "летающих танков" Т-90С, а главное — авиационную технику: 40 истребителей-бомбардировщиков Су-30, 80 вертолетов, 126 истребителей МиГ-35. Переговоры проходят непросто: индийцев не вполне устраивают качество, а главное, уровень сервисного обслуживания российского оружия.

Что касается наиболее громкого проекта — совместного создания истребителя пятого поколения — стороны лишь "отметили явную динамику в диалоге". Как полагают эксперты в области вооружений, потому, что фирме "Сухой" ранее 2009 года нечего будет предложить в этом плане.

За последние годы индийская армия, третья по численности в мире, частично переориентировалась на французское, израильское и американское оружие. Председатель комитета Госдумы по международным делам Константин Косачев накануне визита Путина прозрачно намекнул, что если тендер на поставку МиГов закончится не так, как хочет Москва, та может поискать в регионе других покупателей.

Со своей стороны, Индия, чья бурно растущая экономика остро нуждается в надежных поставках энергоносителей, хотела бы поучаствовать в разработке дальневосточных нефтяных и газовых месторождений. Однако Россия в последнее время довольно неохотно подпускает к ним иностранцев, даже "стратегических партнеров".

Индийская корпорация Oil and Natural Gas (ONGS) ранее заявляла, что готова инвестировать в Россию до 25 миллиардов долларов. Однако ей, равно как и китайской Sinopec, не дали поучаствовать в аукционе по продаже "Юганскнефтегаза". Основной добывающий актив ЮКОСа целиком достался "Роснефти". "Роснефть" в свою очередь хотела бы получить доступ к розничной торговле нефтепродуктами на внутреннем индийском рынке.

По итогам визита Путина в Индию "Роснефть" и ONGS объявили о подписании общего меморандума о расширении сотрудничества. Однако договориться о конкретном индийском участии в проекте "Сахалин-3" и освоении Ванкорского нефтегазового месторождения в Красноярском крае не удалось.

Между тем в экспертной среде распространена точка зрения, что Индия все более склонна требовать у России доли в нефтегазовых проектах в обмен на расширение партнерства в военно-технической сфере.

Обсудив мировые проблемы, лидеры России и Индии подтвердили совпадение позиций по Ближнему Востоку и Корее. А вот по важному для Дели вопросу о представлении постоянного членства в Совете Безопасности ООН российская сторона в общем и целом высказалась "за", но тут же сопроводила согласие оговоркой, что вопрос нуждается в дальнейшей проработке и вообще спешить с реформой ООН не следует.

Судя по всему, Москва хочет и дальше пользоваться преимуществами победителя во Второй мировой войне и не желает девальвировать свой привилегированный статус

Артем КРЕЧЕТНИКОВ.
BBCRussian.com

КУДА ИДЕШЬ, ЕВРОПА?

Британский тупик

Вначале подумалось: а стоит ли готовить об этом статью? Разве британская проблема интересна белорусам? Но публикация в газете "Фигаро" заставила задуматься. Если эта тема представляет интерес для французов, то почему о ней не должны знать в Беларуси? А рассказ знакомого, который вернулся из Великобритании, окончательно убедил, что британская проблема не только интересна для нас, но и в определенной степени касается белорусов.

Итак, вначале фрагменты статьи из "Фигаро".

Задний двор исламского экстремизма

Кирпичные стены, офисные окна, бетонный минарет — центральная мечеть на севере Лондона выглядит неказисто. Ярко-желтая табличка предупреждает: "Внимание: ведется видеонаблюдение". Гонимые ветром, верующие заходят в холл, не обращая внимания на объективы камер. В узком проходе Ибрагим просматривает брошюру, рассказывающую о "терроризме Буша". Перед тем как скрыться в молитвенном зале на первом этаже, 30-летний нигериец, улыбаясь, показывает свой Коран и спокойно говорит: "Истина здесь".

Честно говоря, ничто не свидетельствует о том, что это место культа, более известное как мечеть Финсбери-парк, до января 2003 года было европейским эпицентром самого радикального исламизма. Именно здесь, в молитвенном зале со стертыми ковриками, на протяжении шести лет однорукий и одноглазый имам Абу Хамза призывал "обескровить" врагов Аллаха. Именно здесь, в штаб-квартире экстремистского интернационала, полиция обнаружила грязные деньги, фальшивые документы, оружие и экстремистскую литературу. Именно здесь молились три камикадзе, устроившие лондонские теракты 7 июля 2007 года.

Более 10 лет под носом правительства Лондон был центром продвижения и финансирования исламского экстремизма в Европе, центром европейских террористических сетей. После смертоносных взрывов 7 июля 2005 года (в результате которых погибли 56 и ранены 700 человек) этой безнаказанности пришел конец. Имамы арестованы, организации разогнаны, счета заморожены, мечети взяты под наблюдение. Тони Блэр заявил, что правила игры изменились. Арестованный в 2004 году Абу Хамза был приговорен к 7 годам тюрьмы за подстрекательство к убийству. Бывший лидер экстремистского движения "Аль-Мухаджирун" Омар Бакри был объявлен персоной нон грата. А европейский эмиссар "Аль-Кайеды" Абу Катара дожидается экстрадиции в тюрьме.

Но это кажущееся затишье. Все стало подпольным, призывы к джихаду — тайными. По оценкам лорда Алекса Карлайла, отвечающего за соблюдение антитеррористических законов, еще около двадцати радикальных имамов продолжают свою деятельность в Великобритании.

Еще один канал связи — Интернет. Английские исламисты первыми использовали сеть в качестве рупора. Удалось установить, что "Аль-Кайеда" располагала целой машиной изощренной пропаганды.

Существует организация, специализирующаяся на систематическом обличении внешней политики Лондона и Вашингтона в Афганистане, Ираке, Сомали и т.д. Это "Хизб ут-Тахрир", партия арабского освобождения. Несмотря на декларируемую ненасильственную направленность, эта политическая партия, запрещенная в Германии за антисемитизм, радикальна и даже деструктивна в том смысле, что она проповедует возвращение к халифату через революцию сознания. Сидя в кресле шикарного лондонского отеля, Таджи Мустафа, один из пресс-секретарей партии, спокойно говорит: *"Не обязательно следовать проповедям имама, чтобы стать радикалом. Достаточно увидеть по телевизору, как убивают и унижают мусульман в Ираке"*. "Хизб ут-Тахрир" действует наверняка: отстаивает мусульманскую идентичность и обличает надругательство над ней со стороны Запада.

Сотни тысяч мусульман считают себя жертвами смешения понятий "ислам" и "терроризм". Расширяется пропасть между молодыми мусульманами и остальным британским обществом. Мунира Мирза, автор исследования на данную тему, считает, что правительство проводит контрпродуктивную политику: *"Обращаясь с мусульманским сообществом как с однородной группой, оно упускает из виду различие во взглядах. Мусульмане чувствуют, что их игнорируют, исключают из общества"*. Для наиболее умеренных это положение отвратительно, утверждает депутат-консерватор Майкл Гоув: "Они видят, что наиболее провокационно и консервативно настроенным религиозным группам достается львиная доля внимания политиков и СМИ".

Например, мусульманский совет Великобритании возглавляет Икбал Сакрани, поклонник шейха Ясина, полагавшего, что для автора "Сатанинских стихов" Салмана Рушди "смерть, пожалуй, слишком легкое наказание". Один из известных членов этой организации за несколько недель до терактов 11 сентября назвал Усаму бен Ладена "бойцом за свободу". Впоследствии министерство внутренних дел назначило его советником по борьбе с исламским экстремизмом.

Реми ГОДО.
Le Figaro

О чем они думают?

Один знакомый, вернувшись из Великобритании, с волнением рассказывал: "Это какая-то полуисламская страна. В аэропорту работают выходцы из исламских стран. А мой коллега, переехавший туда на постоянное жительство, говорил, что и среди чиновников, рассматривающих дела иммигрантов, полно выходцев из исламских стран. Поэтому их земляки получают право на жительство через полгода, а белорусы и украинцы — года через два-три. О чем только думают эти британцы?"

Слушая его, подумал, что он просто сгущает краски. Да и что можно узнать о стране за неделю, проведенную в ней? Но вот в Интернете натыкаюсь на сообщение британской газеты The Daily Mail. Она пишет, что для учеников половины британских начальных школ, расположенных в центральной части Лондона, английский является вторым языком. Среди учащихся средних школ Лондона наблюдается похожее соотношение: в 53 из 132 школ больше чем для половины учеников английский язык не родной.

За пределами Лондона в каждой четвертой начальной школе половина учеников не является англоговорящими. Такая же ситуация сложилась в каждой пятой из средних школ. В общенациональном масштабе примерно один из пяти учеников начальной школы является представителем этнических меньшинств, проживающих в Великобритании.

Подобное положение объясняется увеличением притока иммигрантов из бывших британских колоний. Только в 2005 году в Соединенное Королевство приехало из Пакистана, Индии, Бангладеш, Шри-Ланки 121 тысяча иммигрантов.

А газета "Дэйли телеграф" рассказала о выступлении министра внутренних дел Британии перед представителями мусульманской общины. Обращаясь к мусульманским родителям, министр призвал их противостоять экстремистам и не дать их детям вырасти в бомбистов.

Джон Рид произнес эту речь в восточном Лондоне, недалеко от тех мест, где были арестованы подозреваемые в заговоре с целью устроить взрывы на авиарейсах в Америку. "Не пропустите зарождения ненависти в ваших детях и не дайте этой ненависти разрастись настолько, что вы потеряете с ними всякую связь", — посоветовал министр внутренних дел нескольким десяткам собравшихся, и тут его речь была прервана криками.

"Джон Рид, убирайся в ад! — выкрикнул мужчина в белых мусульманских робах. — Ты, Тони Блэр, Джордж Буш и все ваши крестоносцы — отправляйтесь в преисподнюю".

Кричавший оказался неким Абу Аззадином. "Дэйли телеграф" описывает его как "хорошо известного полиции человека, исламского фундаменталиста и активиста запрещенной экстремистской организации". Не так давно Абу Иззадин открыто восхищался организаторами взрывов в Лондоне. Как сообщает газета, на это собрание Абу Иззадина никто не приглашал, но ему довольно легко удалось протиснуться сквозь полицейский кордон. После того, как он начал настойчиво приглашать Джона Рида в ад, его вывели, но в зале тут же зазвучали другие лозунги: "Мусульманам не нужны британские ценности! Ислам — высшая религия! Придет день, когда ислам завладеет всем миром!"

Это кричал Анджем Чаудари, активист другой запрещенной экстремистской организации. Потом вывели и его, и Джон Рид все же завершил свою полную призывов к толерантности и взаимопониманию речь. Но газетчиков заинтересовали не столько слова министра, сколько выступления его оппонентов. "Почему до сих пор никто из так называемых проповедников ненависти не подвергся преследованию согласно новым антитеррористическим законам?" — спрашивает "Таймс".

Газета "Таймс" совместно с "Ай-ти-ви ньюс" опросила более тысячи представителей мусульманской общины. Оказалось, что 36% из них не только не разделяют основных ценностей современного британского общества, но и видят в них угрозу для себя и своего образа жизни. Но еще больший шок в Великобритании вызвал другой результат опроса: 13% респондентов заявили о своей солидарности с бомбистами-самоубийцами, отправившими год назад на тот свет более 50 своих соотечественников. Для каждого восьмого мусульманина те, кто эти взрывы осуществил, — павшие герои, "шахиды", достойные восхищения и подражания. Получается, что по британской земле ходит чуть ли не 200 тысяч человек, ощущающих себя в состоянии войны со своим государством и его народом.

Полиция утверждает, что за минувший год было предотвращено несколько крупномасштабных "террористических актов", 40 человек арестованы по подозрению в их подготовке. Но если выводы опроса верны, то удивительно, что подобных инцидентов не было гораздо больше и что ни один из них не закончился новой большой трагедией.

В Соединенном Королевстве больше половины мусульман считают западное общество нетерпимым к исламу.

В чем же дело? Критики принципа так называемой "многокультурности" винят политическую корректность, которая, по их мнению, привела к созданию исламских культурных "гетто". Другие говорят о высоком уровне безработицы, бедности, о прямой или косвенной дискриминации по расовому и религиозному принципу.

Им возражают, что бомбисты-самоубийцы в большинстве случаев происходят из благополучных семей. Так Шехзад Танвир, взорвавший одну из бомб, оставил своим наследникам больше 120 тысяч фунтов. Как бы то ни было, по своим взглядам британская община оказалась гораздо ближе к населению Пакистана и арабских стран, чем к мусульманам остальной Европы.

При ближайшем рассмотрении, впрочем, картина не кажется такой уж черно-белой. Большинство британских мусульман все же отвергает насилие и согласно с тем, что и они сами должны предпринять дополнительные усилия для лучшей интеграции. 57% опрошенных "Таймс" и "Ай-ти-ви" все еще надеются преуспеть в туманном Альбионе — и в социальном, и даже в сугубо финансовом смысле.

А вот мнение мэра Лондона: "Будущий успех и процветание Лондона как большого мегаполиса напрямую связаны с нашими возможностями принять людей, приезжающих из разных стран мира. Статистика показывает, что один из двенадцати жителей Лондона является приверженцем ислама. Поэтому мусульманские общины играют огромную роль в жизни нашего города. "Однако мусульмане, живущие в Лондоне, постоянно сталкиваются с дискриминацией и недоверием со стороны местного населения. В большей степени мусульмане Лондона страдают от безработицы", — подчеркнул он.

Читая это, не могу понять одного: почему выходцы из исламских стран быстро устраиваются в Британии, а белорусов принимают неохотно? Нам даже визу получить сложно. И если Лондон, как утверждает мэр, нуждается в притоке рабочей силы, то чем эта сила из Беларуси хуже той, что прибывает, скажем, из Пакистана?

Ответы я нашел в рассказе знакомого, пробывшего в Великобритании всего неделю. Потому что там решение, кому выдать документы на жительство, а кому нет, часто принимают уже не британцы, а выходцы из исламских стран. Эту черную работу британцы не хотят выполнять, и зря. Прав мой знакомый, когда говорит: "О чем только думают эти англичане?"

Сергей ИВАНОВ.

КОРОТКО

Названы «свиньями» и «обезьянами»

В одной из частных мусульманских школ Лондона обнаружены учебники, в которых христиане называются "свиньями", евреи — "обезьянами", а отличные от ислама религии "пустыми".

Школа, которая официально называется "Академия короля Фахда", — частное учебное заведение на западе Лондона. Ежегодно школа получает от королевской семьи Саудовской Аравии 4 млн фунтов стерлингов. Здесь учатся около 600 детей и подростков в возрасте от пяти до 18 лет. Большинство — из саудовских семей. Среди них и дети известных радикальных проповедников Абу Хамзы и Абу Катады.

Пикассо XXI века

К 75-летнему юбилею за произведение немецкого художника Герхарда Рихтера уплачена рекордная сумма. Его "Абстрактная картина" продана в Лондоне за 2,9 миллиона фунтов (около четырех миллионов евро).

Мастер живет и работает в Кельне. Рихтер считается одним из ведущих современных художников. Газета "Гардиан" признала его самым успешным художником наших дней и назвала "Пикассо XXI века".

Двенадцать золотых верблюдов

Необычный подарок преподнес федеральному канцлеру Германии Ангеле Меркель король Саудовской Аравии Абдалла. Во время циркового представления в Эр-Рияд на манеж опустили большой зеленый ящик. Затем из него извлекли двенадцать верблюдов, выполненных из золота. Они были расположены на подносе с водопадом из горного хрусталя.

Канцлер, совершая поездку по странам Ближнего Востока, была очень рада подарку и высоко оценила мастерство арабских ювелиров. Золотые верблюды займут почетное место в коллекции федерального правительства. Как отмечает немецкое агентство dpa, Меркель в качестве официальных подарков берет с собой, как правило, изделия знаменитой Мейсенской фарфоровой мануфактуры.

СКАНДАЛЫ

Опять Саркози

Во Франции назревает новый скандал в связи с судом над еженедельником "Шарли Эбдо", который год назад напечатал карикатуры на пророка Мухаммеда. Процесс вызвал широкий резонанс в обществе, поскольку напрямую затрагивает "свободу слова" — важнейшее завоевание западной цивилизации.

На скамье подсудимых редактор "Шарли Эбдо" Филипп Валь. Он утверждает, что мишенью карикатур были вовсе не мусульмане, а террористы. По сути "Шарли Эбдо" перепечатал карикатуры, уже опубликованные в датской газете. Это был своего рода жест солидарности с коллегами по перу, на которых тотчас обрушился гнев всего мусульманского мира.

Но представители мусульманской общины Франции считают иначе. *"Французский ислам"*, — говорит представитель обвинения, адвокат Большой мечети Парижа, — *требует только одного — соблюдения закона. Разве это граничит со скандалом, когда человек, чувствующий себя обиженным, идет к судье, чтобы заявить, что закон был нарушен?"*

"Шарли Эбдо" поддержали не только журналисты, писатели, но также и политики, в числе которых — кандидат на пост президента от правых Николя Саркози.

Глава МВД открыто отстаивает свое понимание демократии и свободы слова: "Оно сводится к тому, что карикатур пусть лучше будет слишком много, чем наоборот. Я понимаю, что верующих мусульман это может задеть, но они должны понять: Французская Республика живет в соответствии с традицией, которая предполагает, что карикатуры могут нести в себе острую критику. И я не готов отступать от этой традиции".

Французский Совет мусульманской веры, созданный при поддержке Саркози в 2003 году, теперь в непростом положении. Ему нужно, с одной стороны, не допустить утраты поддержки со стороны главы МВД, а с другой — не пересориться с остальными мусульманскими организациями, некоторые из них уже требуют роспуска совета.

Народная Воля http://www.nv-online.info
15 ЛЮТАГА 2007 г.

КОЛОНКА ЮРИСТА

На вопросы читателей "Народной воли" отвечает юрист, правозащитник Олег Волчек.

За уборку дворов отвечают коммунальщики

Я живу в девятиэтажном доме. Постоянно возникают проблемы с вывозом и уборкой мусора. В домоуправлении заявляют, что если нас что-то не устраивает в вопросах уборки, то мы должны сами убирать территорию, прилежащую к подъезду. Так ли это?

А.В.Цедрик, г.Жодино.

В ежемесячных квитанциях об оплате коммунальных платежей имеются такие графы, как "капитальный ремонт", "вывоз и обезвреживание бытовых отходов", "техническое обслуживание". В соответствии с Приказом Минжилкомхоза БССР от 02.08.1990 года утверждены Правила и нормы содержания жилых домов в городах и поселках Беларуси. В соответствии с этими правилами, бытовые отходы должны вывозиться при температуре окружающего воздуха до +14°С не реже одного раза в три дня, а при температуре выше +14°С — ежедневно.

Уборку мест общего пользования (в том числе и лестничных клеток), а также территорию, прилегающую к дому, вывоз бытового мусора и благоустройство осуществляют жилищно-коммунальные службы. За что мы и платим им деньги.

Жалобу рассмотрят в течение 10 дней

Я индивидуальный предприниматель. В ходе проверки контролирующие органы арестовали часть моего товара. Я был наказан штрафом и конфискацией изъятого товара. Но с данным постановлением я не согласен. Если обжаловать наложение этого взыскания, как быстро будет рассмотрена моя жалоба?

А.А.Полянский, г.Минск.

В соответствии со статьей 271 КоАП, жалоба и протест на постановление по делу об административном правонарушении рассматриваются уполномоченным на то органом (должностным лицом) в десятидневный срок со дня их поступления.

За повестку в суд надо расписаться

Я обратилась в суд о взыскании алиментов с моего супруга на содержание нашего общего ребенка и определении места жительства ребенка. Повестку в суд я не получала и о переносе дня слушания ничего не знала. Из суда сообщили, что за неуважение к суду меня могут привлечь к ответственности. Имеет ли суд на это право?

Л.А.Жарская, г.Гродно.

Нет, не имеет, если данную повестку Вы не получили прямо в руки и не расписались в ее получении. В соответствии со статьей 145 ГПК, судебные повестки и извещения, процессуальные документы доставляются по почте заказным письмом (или через уполномоченное судом лицо). Они вручаются лично адресату под расписку об уведомлении о вручении, которое подлежит возврату в суд с отметкой о времени вручения. Так что если данные действия не были произведены, то и привлекать Вас не за что.

Развод и жилье порознь

Как выписать из квартиры бывшего мужа?

В.А.Андронова, г.Могилев.

Нужно юридически признать, что муж утратил право пользования жилым помещением. Для этого следует обратиться в суд по месту Вашего жительства с исковым заявлением. Другими словами, вы развелись, бывший муж прописан в Вашей квартире и самостоятельно выписываться не желает. Суд вынесет решение о признании его утратившим право пользования жилым помещением только в случае, если он не участвовал в приватизации жилья. Если участвовал, Вам придется выплатить его долю. Это является отдельным требованием в исках подобного рода, и за это отдельно уплачивается госпошлина.

Ульяна Григорьевна ЗАХАРЕНКО:

«Я же плачу день и ночь...»

*Стало уже доброй традицией навещать **Ульяну Григорьевну ЗАХАРЕНКО** в деревне Василевичи Гомельской области в день ее рождения. В этом году поздравить женщину с 83-летием приехали правозащитники Олег Волчек, Раиса Михайловская, Татьяна Ревяко и мать пропавшего телеоператора Дмитрия Завадского Ольга Завадская. Без разговоров и воспоминаний, конечно, не обошлось.*

— Ульяна Григорьевна, что Вы можете рассказать о детстве Вашего сына?

— Ой, тут рассказывать можно вагон всего. Он же рос в бедности. Когда мы сюда приехали, очень бедно жили. Квартира маленькая, не всегда был и кусок хлеба. Но сыновья у меня были очень послушные, они уже в третьем классе ходили на работу в колхоз. Заработают трудодни — в конце года деньги выдадут, а я им за эти деньги куплю и маек, и трусов, и по костюмчику.

Дети у меня были очень аккуратные и послушные, Юра еще в школе был в почете. И теперь вот в школу для альбома взяли фотографии моих сыновей — и Володи (он подводником был, награжден), и Юры.

— Ульяна Григорьевна, Юрий Николаевич Захаренко исчез 7 мая 1999 года. Что подсказывает Ваше материнское сердце, что могло случиться, кто виноват?

— Вы знаете, он уезжал от меня 6 или 5 мая. Я ему все в дорогу перестирала, продуктов надавала. Он говорит: "Мама, я уеду, а 11-го вернусь. Будем огород засевать".

Он же у меня такой — и пахать умел, и сеять, и копать... А я ему и говорю: "Юра, ты не уезжай, будь дома". А 8 мая позвонила Оля (жена Юрия Захаренко. — **Ред.**) и сказала: "Юру схватили". Сколько ж я переплакала тогда, думала, что умру.

Конечно, власть имеет ко всему этому отношение. А кто ж еще?

— Ульяна Григорьевна, исчез Ваш сын, бывший министр внутренних дел. Возбуждено уголовное дело. Связывались ли с Вами следователи из прокуратуры, из розыска, милиции? Приезжали ли к Вам, вызывали Вас?

— Нет, но я писала им, и они мне отвечали: "Ищем".

— После Юрия Николаевича министрами МВД были Валентин Аголец, Юрий Сиваков, Владимир Наумов. Навещали они Вас когда-нибудь?

— Нет, никогда никто.

— А как односельчане относятся к Вашей беде, знают они, что Юрий Захаренко пропал?

— Знают. Все говорят: "Какой парень хороший, и чего это он так попался, бедный?" Многие ходят ко мне, вспоминают. Из школы приходили, говорили: мол, все Юрой гордились, и как же такое могло случиться, что он так пострадал? И все знают, кто виноват.

— Министерство внутренних дел оказывало Вам хоть какую-то материальную помощь, все-таки это их бывший министр?

— Никто и никогда, Боже сохрани. Да и зачем они мне с их помощью? Насажу картошки — что есть, то и ладно.

Вот только газета "Народная воля" всегда мне бесплатную подписку оформляет. В наши Василевичи только мне эти газеты приходят, но потом их у меня все соседи почитать берут.

— А как у Вас со здоровьем?

— Я без конца в больнице: сердце больное. Я же плачу день и ночь. Вот Люба (племянница) приедет — меня немного отпускает, а когда нет никого, то посмотрю на фотографию — и плачу, плачу. Держусь благодаря тому, что иногда Оля и Леночка (невестка и внучка, в настоящее время живут в Германии. — **Ред.**) звонят и всегда так ласково: "Бабушка, крепись. Мы еще хотим увидеть тебя".

— А с Кириллом (правнук, внук Ю.Захаренко, 9 лет) общаетесь?

— Да, даже по-немецки разговариваем. Я же знаю немецкий.

— Ульяна Григорьевна, в юности Вы были узницей концлагеря, у Вас умер старший сын, через год после этого пропал младший. Что дает Вам силы?

— Откуда я беру силы? Я всегда занята работой, я всегда что-нибудь делаю. Я столько лет отработала — и всегда была веселой, любила шутки, розыгрыши. А как села дома — тут горе за горем...

— Ульяна Григорьевна, а кто-нибудь из Юриных друзей звонит?

— А как же, звонят. Приезжают многие. На Радуницу приезжали из Светлогорска, Гомеля и даже из Москвы. Родственники и друзья. И Володины, и Юрины.

— Крепкого Вам здоровья, Ульяна Григорьевна, еще на долгие-долгие годы! Надежды и уверенности в то, что все мы скоро узнаем правду о том, что случилось с Юрием Захаренко.

Олег ВОЛЧЕК.

ПРАБЛЕМА

Не так, дык гэтак

Актыўная барацьба міліцыі Мінска з п'янствам стварыла іншую праблему — нелегальны продаж вадкасцяў з утрыманнем спірту.

Як паведаміў начальнік Галоўнага ўпраўлення ўнутраных спраў Мінгарвыканкама Анатоль Куляшоў, у 2006 годзе міліцыя дабілася скарачэння колькасці магазінаў, якія ажыццяўлялі кругласутачны гандаль, з 24 да 14, два з якіх маюць права працаваць без рэалізацыі спіртных напояў. У астатніх у начны час сутак прадаюцца толькі шампанскае, вінаградныя віны і каньякі. Забаронена рэалізоўваць грамадзянам піва, пладова-ягадныя віны і гарэлку.

Як і прагназавалі незалежныя эксперты, рэакцыяй на такія меры з'явілася тое, што "рынак Мінска стаў закідвацца" сурагатам алкаголю, вадкасцямі з утрыманнем спірту, якія ўяўляюць небяспеку для здароўя. Як паведаміў А.Куляшоў, з незаконнага абароту ў горадзе канфіскавана прыкладна 0,5 тоны самагону, каля 18 тон алкагольнай прадукцыі, нелегальна ўвезенай і рэалізуемай у краіне.

Дарэчы, у 2006 годзе на ўлік у наркалагічны дыспансер па ініцыятыве міліцыі пастаўлена прыкладна 6000 чалавек. Іх агульная колькасць дасягнула 37.000, з якіх 6500 — жанчыны.

Вячаслаў БУДКЕВІЧ.

ЦІ ВЕДАЕЦЕ ВЫ, ШТО?

Напярэдадні сезона птушынага грыпу

У Беларусі вакцынацыя дамашняй птушкі ад птушынага грыпу будзе праводзіцца ў сакавіку. Абавязковая вакцынацыя будзе праходзіць на ўсіх асабістых падвор'ях, якія размешчаны непадалёк ад вадаёмаў і ў трохкіламетровай зоне ад птушкафабрык.

Як паведаміў намеснік начальніка галоўнага ўпраўлення ветэрынарыі Мінсельгасхарча Аляксандр Конан, усе птушкафабрыкі краіны (незалежна ад формы ўласнасці) пераведзены на закрыты рэжым работы. Уваход на іх для пабочных асоб строга забаронены. Узмоцнены кантроль за ўездам і выездам транспарту, пастаўкамі камбікармоў, умовамі ўтрымання птушкі. Увесь персанал птушкафабрыкі рэгулярна праходзіць медыцынскія агляды.

У Беларусі ёсць падпольныя мільянеры

Як паведаміла газета "Гомельская праўда", 502(!) аўтамабілі набыў з 2001-га па 2005 год адзін з жыхароў раённага цэнтра Калінкавічы. І толькі зараз супрацоўнікі падатковых органаў зталіся пытаннем, дзе ж чалавек зарабіў столькі грошай, каб стаць уладальнікам сапраўднага аўтапарка.

Прадпрымальнік не здолеў пацвердзіць законнасць даходаў. Таму справа "ценявога мільянера" перададзена ў суд.

ТАКОЕ ЖЫЦЦЁ

Дзяцей больш — бацькоў менш

Жахнуліся прадстаўнікі рэйдавай групы абласной інспекцыі па справах непаўналетніх, наведаўшы чарговую "цяжкую" сям'ю ў Віцебску: галодны хлопчык нема крычаў ад страху і ледзьве варушыўся ад голаду. Ягоная радня на дзіця забылася. Маці недзе бадзялася ўжо тыдзень, бабуля столькі ж часу "не прасыхала".

Удзельнікі рэйду прынялі адзіна правільнае рашэнне: дзіця неадкладна забралі і адвезлі ў бліжэйшы сіроцкі прытулак, а на маці завялі справу аб пазбаўленні правоў на выхаванне хлопчыка, якога цяпер будзе ўтрымліваць дзяржава.

Апошнім часам дзяржаўныя СМІ ўсё часцей паведамляюць аб росце нараджальнасці на Беларусі, нават — у сельскіх раёнах. Сапраўды, станоўчая статыстыка існуе. Праўда, афіцыйныя сродкі інфармацыі не любяць іншую статыстыку: лічбы разводаў у параўнанні з вяселлямі, колькасць кінутых бацькамі дзяцей, колькасць сірот пры жывых бацьках, колькасць безнаглядных дзяцей — гэтыя лічбы звычайна застаюцца ў ценю. Хоць яны, безумоўна, не з'яўляюцца сакрэтнымі. Пра іх ведаюць на ўсіх узроўнях — ад сельсавета да Адміністрацыі прэзідэнта, які, дарэчы, стаў ініцыятарам заканадаўчага акта аб павышэнні адказнасці бацькоў за выхаванне дзяцей.

Дарэчы, згаданы рэйд па Віцебску якраз і праводзіўся ў адпаведнасці з указам А.Лукашэнкі аб дзяржаўнай абароне дзяцей.

Рэйд праводзіўся менавіта ў Віцебску, таму што па шэрагу паказчыкаў дзяржаўны клопат аб дзецях у абласным цэнтры арганізаваны горш, чым у правінцыі. Так, дарэчы, лічыць намеснік старшыні абласной Камісіі па справах непаўналетніх **Тамара Аляхновіч.**

— Калі на Віцебшчыне больш за палову дзяцей, забраных з цяжкіх сем'яў у прытулкі, з цягам часу вяртаюцца дадому (а ў Расонскім раёне гэты паказчык дасягае 70%), то ў Віцебску ў біялагічную сям'ю вяртаюцца з прытулкаў толькі 29% дзяцей, — гаворыць яна.

У час рэйду па сем'ях Чыгуначнага раёна Віцебска выявілася, што з 58 неўпарадкаваных сем'яў у 38 дзеці знаходзяцца ў сацыяльнай небяспецы: у доме няма ежы, дарослыя не працуюць, дзеці не забяспечваюцца нават пасцельнай бялізнай, з-за даўгоў камунальным службам у кватэрах адключаны святло, газ і вада. Аб якім вяртанні дзяцей з прытулкаў можа ісці гаворка пры такіх умовах жыцця?

Толькі па выніках праверкі цяжкіх сем'яў Чыгуначнага раёна Віцебска 13 дзяцей давялося накіраваць у прытулкі, а на іх бацькоў заведзены адміністрацыйныя справы аб пазбаўленні бацькоўскіх правоў. Усяго ж у Віцебску больш за 400 неўпарадкаваных сем'яў, а па вобласці — 4360, у палове з якіх дзеці знаходзяцца ў сацыяльнай небяспецы.

Рэйд Камісіі па справах непаўналетніх па Чыгуначным раёне Віцебска — толькі пачатак справы. На працягу бягучага года такія ж рэйды будуць праведзены ва ўсіх раёнах Віцебшчыны. У выніку, як няцяжка прадбачыць, колькасць дзяцей у дзяржаўных прытулках узрасце, а колькасць бацькоў, якія маюць права заставацца законнымі выхавальнікамі сваіх нашчадкаў, паменшыцца. Вядома ж, статыстыка была б зусім іншай, калі б у тым жа Віцебску прыбавілася працоўных месц для маладых жанчын і не раслі б так імкліва цэны на неабходныя тавары і тарыфы камунальных паслуг. Бо сацыяльная абарона дзяцей пачынаецца з узроўню жыцця бацькоў.

Сяргей БУТКЕВІЧ.

НЕЗВЫЧАЙНАЯ ТЭМА

Ці ёсць сярод беларусаў масоны?

Загадкавая арганізацыя існуе ў суседніх Расіі і Украіне. А прэзідэнт масонскай ложы Кіпра Ёргас Куртэліс увогуле пагадзіўся раскрыць некаторыя таямніцы братэрства карэспандэнту "Народнай волі"...

У адзін з выхадных у прайм-тайм НТБ паказала праграму пра масонаў. Анонс перадачы тэлевізіёншчыкі запусцілі яшчэ з сярэдзіны тыдня. Так, здаецца, ніводная іншая суполка не выклікае столькі цікавасці, а таксама чутак і плётак, як *"саюз вольных каменшчыкаў"*. Містыка, рамантыка, вялікая палітыка... А якія асацыяцыі выклікае назва гэтай арганізацыі ў вас? Напэўна, усе мы прыгадваем "Вайну і мір" Талстога. Не адна старонка рамана прысвечана масонству. Ведаем пра гэты рух, здаецца, многа, і прытым — нічога канкрэтнага. Нават сур'ёзная праца расійскіх журналістаў не дала поўны адказ на галоўнае пытанне: наколькі ўплывовы зараз сусветны масонскі рух?

Звычайна размовы пра масонаў будуюцца па прынцыпе: я сам не ведаю, але знаёмы майго сябра калісьці ведаў аднаго з "пасвечаных". Тут мне на самай справе пашчасціла, бо добры сябра нашай сям'і не проста сапраўдны *"вольны каменшчык"*, а прэзідэнт масонскай ложы Кіпра. Пасля прагляду тэлеперадачы ў мяне з'явілася столькі пытанняў, што я адразу патэлефанавала на востраў Афрадыты.

У адрозненне ад Вялікага майстра Вялікай ложы Расіі, які ў тэлевізійным праекце быў пад маскай, мой знаёмы не хавае твару. Ёргас Куртэліс, як і яго расійскі "калега", выкладчык у вышэйшай навучальнай установе. На адказную пасаду яго выбралі тры з паловай гады таму. Па шатландскай сістэме масонскай іерархіі спадар Куртэліс займае самы высокі, 33-ці "градус", такога гонару ўдастойваюцца толькі самыя паважаныя і дасведчаныя члены братэрства.

— Ёргас, у тэлевізійнай праграме сказалі, што і Джордж Буш, і Тоні Блэр, і Жазэ Мануэл Дуран Барозу — масоны. А ты сцвярджаеш, што да палітыкі Ордэн дачынення не мае...

— Масоны — гэта не палітычная партыя, нашы браты не вылучаюць кандыдатаў на выбары, агулам не далучаюцца да палітычных рухаў, не збіраюць подпісаў, не вызначаюць палітычныя накірункі на сваіх пасяджэннях (увогуле, гэтыя пытанні ў нас не абмяркоўваюцца, такі статут). Чаму сярод сусветнай эліты нямала масонаў? Гэта вельмі проста! У братэрства ўваходзяць не апошнія людзі нашага грамадства. Я маю на ўвазе адукацыю, пасаду, сацыяльны статус. Згадзіцеся, у студэнта ВНУ больш шанцаў прабіцца ва ўрад, чым у навучэнца ПТВ.

Увогуле, дыскусіі пра палітыку і рэлігію ў ложах забаронены, а масоны ніколі не займаліся дзяржаўнымі справамі. Нашы браты могуць мець любыя палітычныя погляды, ніхто іх мяняць тут не збіраецца. Ордэн не займаецца ідэалогіяй і не заклікае ў партыі.

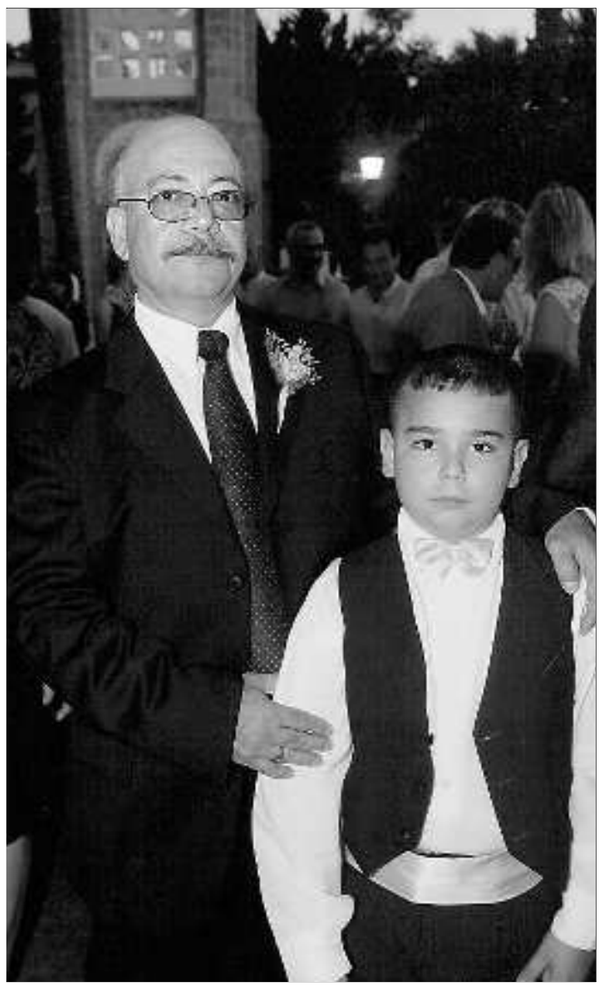

Прэзідэнт масонскай ложы Кіпра і яго маленькі сын Міхаіл.

— А калі зусім шчыра, ці ўплываеце вы на палітычныя працэсы ў свеце?

— Уяві сабе: напрыклад, прэзідэнт краіны з'яўляецца членам клуба аматараў катання на лыжах. Ён мае зносіны з іншымі лыжнікамі, і размаўляюць яны, зразумела, не толькі пра снег і спартыўную вопратку, але абмяркоўваюць надзённыя сацыяльныя, эканамічныя і палітычныя працэсы. Натуральна, што прэзідэнт можа і прыслухоўвацца да меркавання калег па клубе, але ж гэта не значыць, што краінай кіруе клуб аматараў катання на лыжах! Так і з масонамі.

Хаця гэта не вельмі афішыруецца, але прэзідэнт маёй краіны — член братэрства. Праўда, зараз ён нерэгулярна бярэ ўдзел у нашых пасяджэннях. І калі столькі ажыятажу вакол стасункаў масонства і рэлігіі, зазначу, што былы архіепіскап Кіпра таксама быў *"вольным каменшчыкам"*.

— Кіпр — гэта маленькі востраў. А мы гаворым пра ўплыў масонства ў сусветным маштабе.

— Мы рэгулярна праводзім інтэрнацыянальныя сустрэчы. Вось у мінулым годзе збіраліся браты амаль з усяго свету. Палітычныя моманты абмяркоўвалі, паверце, зусім не ў першую чаргу і выключна паза рамкамі афіцыйных пасяджэнняў. Дакладна ведаю, што зараз масоны займаюць не апошнія пасады ў кіраўніцтве Румыніі, гэты факт ніхто не спрабуе хаваць. Нельга ўявіць без масонства Англію — краіну найстарэйшай ложы. Большасць прэзідэнтаў Амерыкі ўваходзілі ў склад нашага братэрства.

— А Расія? Усяго некалькі стагоддзяў таму масоны там былі сапраўды вельмі ўплывовымі.

— Ведаеш, здзівіла, што ў Расіі нават па тэлебачанні штосьці пра іх расказалі. Бо расійскія браты не вельмі актыўна ідуць на кантакт. На апошніх нашых сустрэчах прадстаўнікоў Расіі не было.

— А з масонамі з Беларусі даводзілася сустракацца?

— У Беларусі ёсць масоны? Сам збіраўся ў цябе спытаць... Украінскае масонства з намі трымае сувязь, а вось пра беларускае мы нічога не ведаем. *(Пагартаўшы гістарычныя даведкі, я знайшла толькі аднаго вядомага беларуса, які меў дачыненне да масонства, — Тадэвуша Касцюшку.* — **Аўт.**).

— Ёргас, а як наконт масонскіх абрадаў? Шчыра скажы, пры пасвячэнні ў братэрства кроў жывёлы абавязкова трэба паспытаць?..

— Безумоўна, некаторыя рытуальныя абрады захаваліся, але не больш за тое. Мы ж не ў сярэднявеччы... Пры пасвячэнні ніхто кроў не п'е і жывёл у ахвяру не прыносіць, але, напрыклад, Біблія абавязкова ляжыць раскрытая. Захаваліся традыцыі ў адзенні: члены братэрства і сёння носяць фартух масона, белыя пальчаткі. Калі майму сыну Міхаілу споўніцца 18, ён таксама зможа іх апрануць.

— А як наконт таго, што масонства рэгулюе каласальныя фінансавыя патокі?

— Вось гэта зусім не правільна. Нічога брат не плаціць ложы. Масон павінен быць свабодным, і матэрыяльны бок тут мае не апошняе значэнне. Каб стаць членам Ордэна, чалавеку належыць даказаць тое, што ён сябе забяспечвае. Але дэкларацыі з падатковых органаў у нас ніхто не правярае, і тым больш ніхто ніякіх грошай не бярэ.

Калі гаварыць пра матэрыяльны стан арганізацыі, магу дакладна сказаць пра ложу, якой кірую я. Зараз наша маёмасць ацэньваецца ў некалькі мільёнаў долараў. Яшчэ з часоў, калі Кіпр быў калоніяй Англіі, нам у спадчыну засталося некалькі зямельных участкаў, кошт якіх на сёння вырас у сотні разоў. Штосьці мы прадалі, штосьці прытрымалі. А яшчэ нам належыць вялікі будынак амаль у цэнтры сталіцы Кіпра — Нікасіі. Памяшканняў на верхніх паверхах нам хапае і для пасяджэнняў, і для бібліятэкі, і для службовых мэтаў. А вось першы паверх мы здаём у арэнду. Там нават ёсць магазін бялізны. Мы да гэтага не маем ніякага дачынення, проста штомесяц атрымліваем грошы ад арандатараў. Вось і ўсё багацце! Сусветную рэвалюцыю на гэтым не зрабіць!

І калі паўстае пытанне, куды мы трацім грошы, сакрэтаў тут няма — акрамя побыту (які таксама з'ядае нямала), сродкі патрэбныя для падтрымання сувязяў з братамі замежжа. Калі праводзіць міжнародную сустрэчу, то трэба і пра гасцініцы паклапаціцца, і пра транспарт.

— Пачакай, дагэтуль не вельмі зразумела, у чым жа мэта масонства? Хто вы, і навошта такая арганізацыя патрэбна?

— У высокім сэнсе масоны шукаюць ісціну, а гэта і асноўная мэта філасофіі. Толькі мы не проста філасофскі клуб, а братэрства, дзе чалавеку, які імкнецца да пазнання, створаны ўмовы быць у кампаніі высокамаральных і такіх жа дасціпных людзей. Разам мы можам развівацца самі і дапамагаць у гэтым адзін аднаму. Наша мэта — духоўнае ўдасканаленне.

— Калі ўсё так проста, чаму вакол вас так многа загадкавага шэпту?

— Думаю, чуткі ствараюць тыя, хто баіцца разумных людзей. Шэрай масай кіраваць лягчэй, а вось тымі, хто сваёй галавой можа штосьці прааналізаваць, так проста не паманіпуліруеш. Да гэтага і імкнецца сусветнае масонства.

Таццяна ПАЎЛІКАВА.

P.S. *Сапраўды, ці ёсць масоны ў Беларусі? Адказ на гэтае пытанне хацелася б знайсці і аўтару матэрыяла, і "вольным каменшчыкам" свету. Адгукніцеся!*

Знакамітыя масоны, якіх ведаюць усе

Англійскі прэм'ер-міністр Уінстан Чэрчыль.

Прэзідэнты ЗША: Джордж Вашынгтон, Тэадор Рузвельт, Гары Трумэн, Джэральд Форд, Уорэн Гардзінг, Эндру Джэксан, Ліндан Джонсан.

Расійскія паэты: А.С.Пушкін, А.С.Грыбаедаў, В.А.Жукоўскі, Н.М.Карамзін, А.Н.Радзішчаў, П.Я.Чаадаеў.

Філосафы: Вальтэр, Шарль Мантэск'е, Георг Фрыдрых Гегель.

Кампазітары Людвіг ван Бетховен, Ёзэф Гайдн, Вольфганг Амадэй Моцарт, Ферэнц Ліст.

Паэты і пісьменнікі: Роберт Бёрнс, Іаган Вольфганг Гетэ, Джонатан Свіфт, Даніэль Дэфо, Вальтэр Скот, Марк Твэн, Оскар Уайльд, Рэдзьярд Кіплінг, Артур Конан Дойль.

Нобелеўскі лаўрэат, "бацька прышчэпак" Аляксандр Флемінг.

Вынаходнік анестэзіі Кроўфард Лонг.

Народная Воля http://www.nv-online.info
15 ЛЮТАГА 2007 г.

ПРЭЗЕНТАЦЫЯ

«Гандураскі серыял» дыктатара Бартосіка

Песні Зміцера Бартосіка нарэшце змогуць паслухаць не толькі шчаслівыя ўладальнікі касетных магнітафонаў. Нядаўна бард запісаў свой першы кампакт-дыск "Гандураскі серыял". На дыску 11 песень, анатацыі да якіх змешчаны ва ўкладышы.

— Гэта трэба было зрабіць вельмі даўно, — *пачынае размову Зміцер Бартосік.* — Але я лішні раз пераконваюся: што ні робіцца — да лепшага. Многім песням па дзесяць гадоў і нават болей. Яны добра адляжаліся, паспелі многімі забыцца ды — хутчэй на жаль, чым на шчасце — не страцілі сваёй актуальнасці. Пісалася гэта ў асноўным як хохма: палітычныя памфлеты на адзін сезон. Тады думалася — будзе восень 96-га, вясна 97-га, і хутка ўсё пераменіцца, мы зажывем у іншай краіне. Ніхто тады не мог уявіць, што Савецкі Саюз не разваліўся і, прынамсі ў межах Рэспублікі Беларусь, будзе працягваць жыць доўга... Таму хочацца верыць, што — скажу штампам — гэтая кружэлка знойдзе свайго слухача!

— Па якім прынцыпе падбіраліся песні для гэтага дыска?

— Выбіраліся тыя, дзе ёсць палітычныя матывы. Усё, што застанецца, выдам у наступным дыску. Ужо прыступаю да яго запісу. Так што сёлета будзе яшчэ адна кружэлка. Я таксама планую запісаць дыск расійскіх песень у добрых беларускіх перакладах — на вершы Лермантава, Акуджавы...

— Хто фінансаваў запіс "Гандураскага серыяла"?

— Скажу так: мае нябедныя сябры, якія пажадалі не афішаваць свае прозвішчы. Маўляў, калі цябе будуць за гэта вешаць, то сам і вешайся, без нас. Мала што бывае — ад турмы не заракайся...

— А дзе запісваўся дыск — таксама сакрэт?

— Так. Але, прызнаюся, упершыню працаваў у студыі. Цікавыя ўражанні — дзіўнавата, але спадабалася. Цяжкавата, калі спачатку трэба запісваць акампанемент гітары, а пасля ўжо пад свой акампанемент спяваць.

— Гэты дыск вельмі доўгачаканы для слухачоў. Чаму ж Вы так абленаваліся — апошнім часам нічога не пісалі, не запісвалі?..

— Напэўна, таму, што мне няма чаго сказаць. З адсутнасці новых песень я не раблю трагедыі. Можа, я іх больш наогул не напішу, ну і што? Справа ў тым, што я не паэт, у мяне няма паэтычнага дару. Любы паэт не можа не пісаць. Паглядзіце на Барадуліна, Законнікава, Бураўкіна — яны ў апошнія гады выдаюць такое, пра што, калі яны, здавалася, былі на піку творчасці, ім і не снілася! А я ніколі не збіраўся ў прынцыпе нічога пісаць, тым больш рыфмаваць! Проста паспрабаваў у 1992 годзе запісаць песню дзеля прыколу. Пасля выступіў у Оршы на фэсце бардаўскай песні, атрымаў самую цудоўную крытыку і адчуў сябе такім "вялікім хлопчыкам", што захацелася паспрабаваць нешта яшчэ. І паспрабаваў. І калі быў нейкі імпульс, то сядаў і пісаў. Прычым заўважыў, што ўсе найбольш каштоўныя песні, як *"Сексрэвалюцыйная"*, напрыклад, пішуцца ў адзін прысест, за пару гадзін — і рыфма адразу знаходзіцца, і трапная рэпліка. А калі "выседжваеш" яе, як курыца яйка, зусім не тое.

— Дык чаму цяпер не пішаце?

— Лянота тут ні пры чым. Відаць, няма таго імпульсу, мала што стала хваляваць, стаў таўстаскуры. Ды час ужо і маладзейшаму пакаленню штонебудзь зрабіць у нашым забытым і паміраючым жанры.

— А чаму Вас цяпер мала што хвалюе? Можа, гэта звязана з сям'ёй? Знайшлі каханую жанчыну, ажаніліся, больш не шукаеце прыгод...

— Я гэта не аналізую — у мяне кепска атрымліваецца. Мне вось працаваць трэба. Калі быў адзін, было лягчэй, а цяпер трэба зарабляць, калі ад цябе залежаць яшчэ тры чалавекі — жонка і двое дзяцей. Вось дачка ў дзіцячы садок ходзіць, і ўжо адрозніваe мовы — татаву і маміну. Ну, тата кажа *"столь"*, а мама — *"потолок"*. Часам, праўда, жонка робіць намаганні перайсці са мной на адну мову... Але я на рускую не пераходжу — я ў гэтым плане дыктатар. Бо наш *"городской язык"* не мае ні разынкі, ні шарму, і назваць яго рускай мовай — лепей забіце мяне!

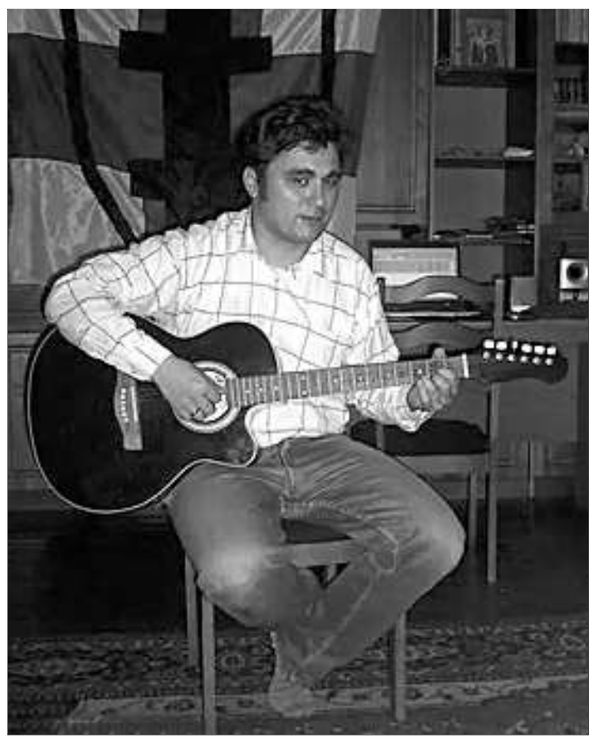

— Дарэчы, пра мову. Калі не памыляюся, Ваша родная мова — менавіта руская. Ці не здраджваеце ёй, размаўляючы па-беларуску?

— Не. Усё, што робіцца з чыстым намерам, — не можа быць здрадай. А па-другое, неганебна быць на баку слабейшых. І быць беларускамоўным у гэтай сітуацыі нясорамна. Наадварот, гэта гонар...

Вальжына КОРСАК.

КОНКУРС

Кто поедет на «Новую волну»?

До 17 марта в Гомеле будет проходить отбор белорусских артистов на известный конкурс молодых исполнителей "Новая волна", который уже несколько лет проходит в Юрмале.

Интерес представителей нашей эстрады к этому конкурсу вполне объясним. Площадка "Новой волны" для начинающих артистов — идеальный вариант заявить о себе не только на все СНГ, но и "зарисоваться" перед сливками российского шоу-бизнеса и авторитетным жюри. Например, в прошлом году конкурсантов оценивали **Игорь Крутой, Раймонд Паулс, Игорь Николаев, Леонид Агутин, Лайма Вайкуле, Константин и Валерий Меладзе, Николай Басков,** специальный приз вручала **Алла Пугачева.**

Но белорусы на конкурсе представлены минимально. В позапрошлом году свои силы пробовал **Алексей Хлестов**, в прошлом — **Гюнешь Абасова.** Однако оба исполнителя до финала не дошли.

Право представлять интересы "Новой волны" в Беларуси получил руководитель гомельской "Студии 7" **Валерий Шоман**. Когда-то в его студии начинали работать **Сергей Пархоменко** (он же рэпер Серега), певец **Максим Сапатьков** (он же Макс Лоренс).

По словам Валерия Шомана, молодые исполнители от 14 до 30 лет могут присылать на конкурс свои заявки до 17 марта.

Конкурс пройдет в три этапа. 17 марта в Гомеле состоится гала-концерт победителей отборочного тура "Новой волны", на который приедут музыкальные эксперты московской компании "АРС". Затем — полуфинал в Москве. И летом — финал в Юрмале.

По неофициальной информации, **Гюнешь Абасова** заявку на конкурс пока не подавала. Впрочем, Валерий Шоман пока не хочет говорить, кто из известных белорусских исполнителей уже подал заявку на участие в "Новой волне". Но обещает, что будет всячески лоббировать интересы наших артистов в Москве и Юрмале.

Даша ПАВЛОВСКАЯ.

БЛІЦ

Ці задаволены беларускія артысты сваімі ганарарамі?

Пэўна, толькі лянівы не казаў пра тое, што беларускія артысты ў параўнанні са сваімі расійскімі калегамі зарабляюць капейкі. Што за ўдзел у фестывалі "Славянскі базар" Анатолю Ярмоленку плацяць значна менш, чым, напрыклад, Мікалаю Баскаву альбо Валерыю Лявонцьеву.

Ці задаволены артысты сваімі ганарарамі?

Аляксандр КУЛЛІНКОВІЧ, лідэр гурта "Нейра Дзюбель":

— Цяжка быць задаволеным маленькімі ганарарамі. Але наогул музыкам у Беларусі зарабляць можна. Мяркую, што праблема ў эканамічнай сітуацыі ў краіне. Людзі не могуць плаціць шмат грошай за квіткі, і, адпаведна, ганарары не могуць быць вялікімі. Хоць кошты квіткоў, прынамсі ў сталічных залах, цяпер бязмежна высокія. Незразумела, куды ідуць гэтыя грошы — на арэнду залы, апаратуры? Бо быў перыяд, калі кошты былі значна меншымі, а ганарары — большымі.

Алесь КАМОЦКІ, бард:

— Лічу, што нармальных ганарараў музыкі ў Беларусі зарабляць не могуць. Я не магу, напэўна, таму, што я — "несучасны".

Паліна СМОЛАВА, пераможца "Славянскага базару":

— Жыць можна на любы ганарар. Усё залежыць ад патрэб чалавека. І я не думаю, што нават самы вялікі артыст задаволены сваімі ганарарамі, бо трэба заўжды імкнуцца да большага. Але вельмі радасна, што гэтая шкала расце — калі людзі гатовыя заплаціць за твой выступ столькі, колькі трэба, значыць, ты сапраўды працуеш на гэтую суму. Але для сябе я заўжды стаўлю большую планку.

Лявон ВОЛЬСКІ, лідэр "N.R.M.":

— Беларускія музыкі бываюць розныя. Ёсць, так бы мовіць, *"афіцыйныя"*, якіх паказваюць па тэлевізары і круцяць на радыё і якія, канешне, могуць нармальна зарабляць у гэтай краіне. А ёсць тыя, пра якіх свядома замоўчваюць і якія не маюць ратацыі на радыё і тэлебачанні. Зразумела, што і з ганарарамі ў іх складаней. Што да мяне, то, у прынцыпе, мяне ганарары задавальняюць. Але пра асобныя канцэрты, пра гастрольныя туры тут, канешне, размова наогул не ідзе...

Зміцер ВАЙЦЮШКЕВІЧ, спявак:

— На ганарары ў Беларусі можна жыць, можна нармальна зарабляць. Толькі дзеля гэтага трэба працаваць 24 гадзіны ў суткі...

Ларыса ГРЫБАЛЁВА, спявачка:

— Асабіста я сваімі ганарарамі задаволеная. У Беларусі плацяць, канешне, не такія грошы, як музыкам за мяжой, але таксама нармальныя. Ганарары ў нас меншыя таму, што наогул заробкі меншыя і ўзровень жыцця ніжэйшы, чым у іншых краінах. Да таго ж у нас недастаткова абароненыя аўтарскія правы, заўжды ёсць піраты на музычным рынку...

Анатоль ЯРМОЛЕНКА, народны артыст Беларусі:

— Усе хацелі б зарабляць больш. Мне здаецца, што музыкі ў нас могуць зарабляць, калі ёсць зацікаўленасць у людзей. Вось калі павесілі ў горадзе ці ў вёсцы плакат з абвесткай пра канцэрт гурта ці спевака і калі людзі хочуць глядзець на яго, то заплацяць любыя грошы за квіток, колькі б ён ні каштаваў.

Калі канцэрт дабрачынны, няма ганарараў, то я магу выступіць і бясплатна. Плацяць у нас менш, чым у Расіі, напрыклад. Я задаволены тым, як набываюць білеты на канцэрты "Сяброў". Працаваць трэба, рабіць цікавыя нумары — тады і слухачы будуць, і ганарары.

Святлана СТАЦЭНКА, кіраўнік Нацыянальнага цэнтра музычных мастацтваў імя Ул.Мулявіна:

— Лічу, што пасля загада пра 75% айчыннай музыкі ў эфіры вельмі змяніліся ўмовы для нашых музыкаў. Нашы артысты не дурнейшыя за расійскіх. Шчыра кажу: калі ўключаю беларускае радыё, то не заўсёды магу адрозніць, якую папсу я чую — беларускую ці расійскую. А ўсё таму, што ў нас музыка цяпер робіцца таксама прафесіянальна. Добрая фанаграма, добра запісаны вакал, бэк-вакал. І калі я, слухаючы радыё, думаю, што пэўную спявачку не ведаю і, напэўна, яна з Расіі, а пасля гляджу "Песню года" і высвятляецца, што яна беларуска, — мне робіцца радасна ад гэтай памылкі. Гэта сведчыць пра якасць нашай музыкі.

Народ цяжка падмануць. Як яго ні прымушай, народ будзе слухаць тое, што яму падабаецца! Канешне, калі да нас прыязджае, напрыклад, Валерый Меладзе, яму плацяць шалёныя ганарары. Але я не сказала б, што матэрыял у яго лепшы, чым у некаторых нашых зорак. Проста яны лепей раскручаныя. Але нашы музычныя праекты, напрыклад, "Песня года", цяпер таксама набываюць вядомасць.

Сяргей "Аніса" АНІШЧАНКА, дырэктар фестывалю "Рок-кола":

— Мне падаецца, што беларускія музыкі могуць зарабляць і быць зоркамі — як тыя ж "Крама", "N.R.M.". Яны не горшыя за замежныя. Але справа ў тым, што ў нас сёння няма нармальнага шоу-бізнесу. А той, які існуе... ну, што тут сказаць?.. Тыя гурты, што могуць стаць зоркамі, часта проста забароненыя. Шмат добрых несталічных гуртоў, якія граюць не горш. Але гэта перыферыя, у іх амаль няма шанцаў у сённяшніх умовах. Ведаеце, вось запрасілі "Рок-кола" ў Мінск, зладзілі супольны канцэрт з "Рок-каранацыяй". Вы бачылі, што гэта было? Па-першае, рэкламы ніякай не было, таму і гледачоў мала. А па-другое — што гэта за стаўленне арганізатараў да музыкаў?! Чаму яны плацяць гуртам *"Indiga"*, *"Madera hard blues"*, а полацкім, наваполацкім гуртам — не? "Рок-кола" нейкім чынам гэтыя праблемы вырашае. Чаму нельга даць ім грошай хаця б на ежу, нейкія камандзіровачныя і хаця б маленькі ганарар? Я вымушаны быў прасіць там хоць бы пакарміць нашых музыкаў! Ведаеце, што яны кажуць: *"Ну для вас жа гэта понт — выступіць у Мінску!"* І толькі Руся мяне тады падтрымала. А хто рабіў культурнае жыццё ў сталіцы? Перыферыя! Адкуль родам Варашкевіч, адкуль удзельнікі *"J_торс"*? Усе з перыферыі! Дык навошта нам ездзіць у Мінск? Зоркі ў Полацку свае ёсць. Трэба браць грошы ў сталіцы і ладзіць канцэрты тут!

Андрэй ЦІШЧАНКА, сябар гурта "Каса":

— Рок-музыкай у Беларусі зарабляць амаль немагчыма, тым больш не вельмі вядомаму гурту. Напэўна, калі ты Кірыл Слука ці Аляксей Хлястоў — то гэта лёгка. Вось наш басіст займаецца толькі музыкай, але ён, па-першае, эмігрант з Расіі, а па-другое, ён жыве на кватэры ў сваіх сяброў... Наогул, не лічу, што гэта нармальны ўзровень жыцця.

Вальжына КОРСАК.

ШОУ-БИЗНЕС

Между Дудинским и Коррианой любви не существует

Группа "DaVinci" записала с певицей Коррианой песню под названием "L'amore non esiste".

Новая композиция Леонида Ширина и Дениса Дудинского появилась на свет две недели назад. "L'amore non esiste" стала последней из 14 песен, которые будут представлены на дебютной пластинке "DaVinci", которую выпустит компания VIGMA в марте 2007 года.

К записи музыканты подошли творчески. Они чувствовали, что песне не хватает изюминки. После нескольких часов музыкальных экспериментов было решено, что в композиции, кроме участницы коллектива Даны, должен быть еще один бэк-вокалист.

"В том, что это должна быть Корриана, сомнений уже не возникало, – говорит Денис Дудинский. — *К счастью, она согласилась. И более того! Придя в студию, разошлась настолько, что скромный бэк-вокал превратился в сольную партию".*

В итоге на свет появилась дуэтная песня "DaVinci" и Коррианы. Песня полностью на итальянском языке, так что Корриане под чутким руководством Дудинского пришлось осваивать итальянский текст, с чем она вполне справилась и даже заслужила похвалу от "строгого учителя".

Кстати, группа "DaVinci" уже приступила к съемкам клипа на эту песню. Режиссер ролика — Владимир Максимков.

Александра РОГАЧ.

З ПЕРШЫХ ВУСНАЎ

Аляксандр КУЛЛІНКОВІЧ: «Пасля праблем з сэрцам стаў менш паліць...»

На мінулым тыдні прыхільнікаў "Neuro Dubel" і "Крамбамбулі" ўразіла непрыемная навіна — у Аляксандра Куллінковіча з'явіліся пэўныя праблемы з сэрцам. Вядома, здагадкі, заснаваныя на чутках і пераказах, да праўды не прыводзяць, таму "Народная воля" вырашыла высветліць у самога музыкі, што ж з ім насамрэч здарылася.

"Асаблівых праблем са здароўем насамрэч і не было, — сказаў сам Аляксандр Куллінковіч. — *Проста крыху перанервараўся. Звычайна стараюся быць спакойным, як дохлы леў, ну а тут не атрымалася... Насамрэч, не ўсё так страшна, як гавораць. І гэтыя жудасныя дыягназы, як інфаркт, — насамрэч, усё значна прасцей. Цяпер усё нармальна: прайшла галава — прайшло і сэрца. Апошнім часам проста зашмат нервараваўся — было многа канцэртаў. А яны ў асноўным праходзяць за межамі Мінска. Таму пераезды, алкаголь — што тут хаваць...*

Падчас нашай сустрэчы Аляксандр планаваў на пачатку тыдня легчы ў шпіталь на рэабілітацыю, *"крыху адпачыць"*. А ў апошнія дні мінулага тыдня ён займаўся запісам новага альбома гурта "Neuro Dubel".

— *Альбом будзе называцца "Stasi" ("Штазі")*, — падзяліўся навіной Куллінковіч. — *Што гэта азначае, я не скажу. Ніхто з людзей, маладзейшых за 25—30 год, чамусьці значэння гэтага слова не ведае. Альбом будзе вельмі цяжкім па гучанні, больш, чым "Танкі". Асноўная частка песень — каля 80 працэнтаў — беларускамоўныя. Таксама запісваем некалькі рускамоўных. Гэтыя будуць пераважна лёгкімі і меладычнымі, з серыі "Выпить и поплакать". У запісе альбома не ўдзельнічаюць іншыя музыкі, робім яго сваімі сіламі і за свае грошы. Толькі "Neuro Dubel".*

— Ёсць меркаванне, што цяжкая музыка дрэнна ўплывае на здароўе...

— Вы ж бачыце, такая музыка вельмі добра ўплывае на маё здароўе! Я не быў у студыі паўтара месяца, вось праз гэта мне і стала блага. А цяпер прыйшоў — і вельмі добра сябе адчуваю!

— А як у Вас наогул са здаровым ладам жыцця?

— Кепска! *(Смяецца).* Праўда, пасля праблем з сэрцам стаў менш паліць — раней за дзень у мяне сыходзіла па тры-чатыры пачкі цыгарэт. Цяпер паменш. Я вельмі-вельмі намагаюся прымусіць сябе да здаровага ладу жыцця. Праўда, мічурынец з мяне кепскі. Але я буду старацца!

Вальжына КОРСАК.

НОВАЕ ІМЯ

Лера СОМ:

«У каханні не можа быць нічога ненармальнага...»

9 сакавіка на сядзібе Партыі БНФ у Мінску адбудзецца прэзентацыя кнігі полацкай паэткі Леры Сом "Каралева прыйдзе ноччу". У зборніку сабраны вершы пра каханне, якія Лера напісала па-беларуску за апошнія 20 гадоў. Таму і наша размова з Лерай была выключна пра каханне...

— І каму, калі не сакрэт, прысвечаныя вершы?

— Аб'ектаў кахання было вельмі шмат. А вось прысвячэнняў я не ставіла, бо ёсць такая цікавая рэч — часам пэўны верш, напісаны для аднаго чалавека, раптам ператвараецца ў прысвечаны абсалютна іншаму. Ты памятаеш — па дзённіку ці па розуме, — што пісала яго спадару К., а пасля высвятляецца, што яго на свой кошт прыняў спадар Д. А сама разумееш, што цяпер ён прысвечаны зусім іншаму таварышу...

— Вершы пра каханне заўжды камусьці прысвячаюцца?

— Бывае, пішаш для канкрэтнага чалавека. А бывае, і не...

— А што такое сапраўднае каханне ў Вашым разуменні?

— Гэта калі ты ўвесь час думаеш пра аднаго чалавека, і гэтыя твае думкі — самае галоўнае і асноўнае, незалежна ад нейкіх тэрміновых спраў і абавязкаў. Ад гэтага пазбавіцца ніяк немагчыма.

— Значыць, каханне перашкаджае справам?

— У маім выпадку — не. Хутчэй, дапамагае, бо ўвесь час адчуваеш сябе на ўздыме.

— На Ваш погляд, каханне і закаханасць — розныя рэчы?

— Закаханасць я магу хоць дзесяць разоў на дзень — толькі б хлопчыкі прыгожыя траплялі ся! А кахаць — наўрад ці. Закаханасць, на маю думку, — гэта калі рэагуеш на пэўны фізічны тып, які табе падабаецца знешне, адчуваеш нейкае прыцягненне. Але звычайна хапае пяці хвілін размовы, каб адразу гэта ўсё "адрубілася". Ёсць людзі, якія мне дужа спадабаліся знешне, і я з імі зараз сябрую. Але ніякай падаплёкі кахання-закаханасці няма. З імі можна сябраваць, можна падтрымліваць пэўныя прыяцельскія стасункі. Магчыма, калі б з іхняга боку былі нейкія крокі, то гэта магло б у нешта выліцца. Але паколькі з таго боку крокаў да збліжэння няма, значыць, несупадзенне дастаткова вялікае і думаць пра гэтыя адносіны бесэнсоўна.

А каханне звычайна здараецца надоўга. Прычым у 20 год можаш расказваць пра свой аб'ект кахання ледзьве не кожнаму сустрэчнаму, а пачынаючы гадоў з 30 — не кажаш пра яго нікому, а бывае, што не прызнаешся і сабе самой...

— Па-Вашаму, каханне ў ідэале мусіць быць адно і назаўжды?

— Ёсць людзі, якім на ўсё жыццё патрэбны толькі адзін чалавек. Але гэта не мой варыянт. Я магу адначасова блізка зносіцца з некалькімі людзьмі. Не ў сэнсе нейкіх фізічных адносін, а ў сэнсе — духоўна блізка. Весці прыватныя размовы, абмяркоўваць нейкія інтымныя рэчы. Для мяне нармальна, што ёсць людзі, з якімі я магу пагаварыць на такія тэмы. Я люблю блізкія адносіны, якія паказваюць чалавека глыбей, не люблю адносін павярхоўных — яны толькі для працы, для чагосьці яшчэ.

— Распавядзіце, калі ласка, пра свой першы пацалунак...

— Думаеш, я яго помню? *(Смяецца).* А першае каханне ў мяне наогул было выдуманае. Усе вакол былі закаханыя, і я таксама знайшла сабе асобу, у якую можна было б закахацца. Доўга і ўпарта прымушала сябе закахацца... Ну не тое каб дужа атрымалася. Мне было тады гадоў 16. А такое пачуццё, каб нешта ў душы зварухнулася, было на першым курсе, амаль у 18 год. Гэты чалавек быў старэйшы за мяне на 7 год, значна больш развіты, чым я, у шмат якіх аспектах. Ну, вядома, да мяне ён ніколі сур'ёзна не ставіўся — нядаўна мы з ім абсалютна выпадкова сустрэліся, і ён сказаў, што вельмі пра гэта шкадуе...

— А самае рамантычнае прызнанне ў каханні?

— Мне ніхто ніколі не прызнаваўся ў каханні. Я маю на ўвазе канкрэтнае спалучэнне словаў: *"Я цябе кахаю"*. Такога варыянту не было. Але былі прызнанні ў каханні іншыя... Вершамі, учынкамі.

— У чым для Вас заключаецца жаночае шчасце?

— Абсалютна банальна — быць каханай. Вядома, у тым варыянце, калі да таго чалавека, які цябе кахае, ты таксама добра ставішся, а лепей — болей.

Па маладосці мы імкнёмся да "поўнага варыянту" і да сумеснага жыцця. Калі робімся старэйшымі, то разумеем, што мы ўжо ўзялі на сябе нейкія абавязкі, і паколькі зрабілі гэта добраахвотна, мы павінны іх выканаць. Гэта значыць, што з кімсьці ў нас не атрымаецца сумеснага жыцця, сумесных паездак, а атрымаюцца толькі рэдкія сустрэчы. І ў гэтых пытаннях таксама варта быць рэалістамі. Гэта таксама нармальна. У каханні ў прынцыпе не можа быць нічога ненармальнага...

Вальжына КОРСАК.

АСАБІСТАЯ СПРАВА

Алена Уладзіміраўна Сом (Лера Сом)

Нарадзілася ў 1966 годзе ў Полацку, вучылася ў СШ №13. Скончыла мастацка-графічны факультэт Віцебскага педінстытута. З 1989 года працуе настаўніцай у СШ №5 Полацка.

У 1999 годзе скончыла завочнае аддзяленне філалагічнага факультэта БДУ.

Сябра Саюза беларускіх пісьменнікаў.

Сябра ПЭН-клуба.

Сябра Беларускай асацыяцыі журналістаў.

Сябра Сойму Партыі БНФ.

Аўтар кніг "Блюз каралеўскае кухні" (1994), "Адзінокая зорка" (1996), "Там, на небе" (2000), "Свабода Слова Зіма" (2005), "Каралева прыйдзе ноччу" (2007).

Народная Воля
http://www.nv-online.info
15 ЛЮТАГА 2007 г.

СЛЫШАЛИ?

Все на борьбу с допингом!

В Беларуси к 2009 году будет создана своя лаборатория для проведения допинг-контроля спортсменов. Об этом на заседании коллегии управления по физкультуре, спорту и туризму Брестского облисполкома сообщил заместитель министра ведомства Дмитрий Шичко.

По его словам, в настоящее время уже определены помещения, где лаборатория будет размещаться. Министерство здравоохранения проводит тендерные закупки специального медицинского оборудования, сообщает БЕЛТА.

Да ведама мінскіх вадзіцеляў

24-я гарадская паліклініка медаглядаў Мінска пераязджае з вул. Ульянаўскай, 32 на Філімонава, 53 — у памяшканне медыка-санітарнай часці Мінскага механічнага завода імя Вавілава. Пра гэта БелаПАН паведаміў першы намеснік старшыні камітэта па ахове здароўя Мінгарвыканкама Вячаслаў Шыла.

Таццяна ДАРАШЧОНАК.

Будучыя ўрачы — не жывадзёры

У Беларускім дзяржаўным медыцынскім універсітэце цалкам адмовіліся ад выкарыстання падвопытных жывёл у навучальным працэсе.

Дарэчы, яшчэ нядаўна толькі па фізіялагічных дысцыплінах "дзеля агульнай справы" ў год умярцвялі некалькі тысяч жабаў, 600—800 пацукоў, з дзесятак сабак, а пры навучанні студэнтаў тэхніцы хірургічнага ўмяшальніцтва — больш за сотню сабак, паведамляе агенцтва "Мінск-навіны".

ЭТИКЕТ

Театральная чума XXI века

Звонки мобильных телефонов, раздающиеся во время спектаклей, в наше время стали делом привычным, но от этого не более приятным.

В театрах разных стран со звуковым сопровождением нового "друга человека" борются по-разному. Так, американский театрал, забывший отключить мобильный телефон, находясь в зале театра, будет подвергнут штрафу в 50 долларов и удален из помещения.

Театры Франции закупают специальные глушители для мобильной связи, чтобы никто не отвлекался на перезвоны.

А в самом знаменитом оперном театре мира "Ла Скала" вето на мобильные телефоны наложили еще два года назад. На входе установили металлоискатели, а в вестибюле открыли специальные стойки, куда теперь приходится сдавать аппараты. Нарушители, пренебрегшие правилами, будут вынуждены раскошелиться на крупный штраф.

В белорусских театрах сегодня нет таких радикальных мер борьбы с мобильными телефонами — существуют лишь устные предупреждения. И театральные деятели, как никогда, едины в своем мнении о том, что для борьбы с теми, кто забывает отключать в театре мобильники, нужно срочно предпринимать какие-то меры.

Светлана ЗЕЛЕНКОВСКАЯ, актриса Купаловского театра:

— Пока артисты сами пытаются бороться со звенящими мобильниками. Например, в театре-студии Фоменко, когда звонит телефон, артисты перестают играть, поворачивают головы в сторону того, кто совершает это, не побоюсь сказать, преступление, и ждут, пока он не нажмет на кнопку отбоя. Я воочию видела, как Безруков, объяснявшийся на сцене героине в любви, когда зазвонил телефон, просто начал танцевать под мелодию звонка. И танцевал, пока она не закончилась.

Как-то во время спектакля с моим участием тоже зазвонил телефон. Хорошо, что спектакль был современный, и моя напарница спросила: *"Это твой мобильный звонит?"* Я ответила: *"Нет, я свой забыла в палате"* — действие происходило в больнице.

Пока у нас только такие методы. Не знаю, возможно ли у нас введение, например, штрафов, но уверена, что бороться с этим бескультурьем надо. Потому что на каждом спектакле хоть один телефон да зазвонит! И что ни говори, что ни делай — все равно это происходит. Это, естественно, выбивает из колеи и зрителей, и актеров. Очень часто телефоны звонят в такие моменты, когда на сцене абсолютная тишина, пауза в репликах, никакой музыки. И вот в самый ответственный, напряженный момент этот человек берет трубку и на весь зал сообщает: *"Я в театре, перезвони мне позже!"* Это и смешно, и грустно.

У нас даже на прошлом капустнике был такой номер: был свой человек в зале, у которого во время представления начинал звонить телефон. Выходили актеры в роли охранников, уводили под ручки этого человека, выносили его на сцену и говорили: *"Сейчас мы вам покажем, как правильно пользоваться мобильным телефоном!"* — и прямо на глазах у зрителей разбивали, топтали его, а потом совочком и веничком убирали то, что осталось от мобильника...

Владимир УШАКОВ, худрук Современного художественного театра:

— Мне кажется, что звонки телефонов во время выступления артистов можно расценивать как нарушение прав человека. Это нарушение момента единения актера и зрителя. Когда человек, как камертон, настроился на какой-то лад и его сосед вдруг нарушает момент возникшей гармонии — это должно быть наказуемо. Конечно, это очень удобно иметь мобильный телефон и быть всегда на связи, но это очень неудобно в публичном месте, тем более, когда речь идет об искусстве.

Естественно, мы в театре взываем к совести зрителей. Я думаю, что многие делают это от невнимательности, а не оттого, что они специально хотят помешать выступлению. Мне кажется, что люди просто не всегда успевают переключиться на то, что они находятся уже в театре, а не на улице или на работе. Было бы очень здорово, если бы "нашкодивший" зритель после спектакля хоть раз подошел и извинился. Но такого ни разу не было.

Часто бывают такие случаи, когда человек, у которого зазвонил телефон, все никак не может его отключить от растерянности. Все начинают "шикать" на него, оглядываться. Всё превращается в отдельный спектакль.

Например, в театре "Сатирикон" идет целая тирада Константина Аркадьевича Райкина перед началом спектакля. Он просит отключить телефоны, чтобы они не звенели во время выступления, а потом второй раз говорит: *"Я повторяю для тех, кто не понял, что нужно телефоны отключить. Пожалуйста, нажмите эту кнопочку, нажмите!"*

Валерия АРЛАНОВА, актриса Театра-студии киноактера:

— Я очень и очень положительно отношусь к самым жестким мерам по отношению к любителям поговорить в театре. Каждый раз перед спектаклем и даже в антрактах мы просим зрителей отключить мобильные телефоны, которые мешают нам работать. Но, несмотря ни на что, все равно раздаются постоянные звонки. Сегодня для нас это просто какое-то стихийное бедствие!

Мы даже просили администрацию ввести, может быть, какие-то штрафы, но... Но поскольку наш театр — государственное учреждение, мы не вправе сами устанавливать какие-то штрафы...

Людмила КУДРЯВЦЕВА, балерина:

— Мобильные телефоны, звонки которых слышны из зрительного зала, безусловно, очень мешают артисту. Кроме того, это ведь отвлекает и раздражает и более порядочных зрителей. Но больше всего, мне кажется, это неудобно человеку, у которого он звонит.

Ведь не так уж и сложно отключить или хотя бы поставить на виброзвук телефон, когда идешь в театр. Это просто необходимый элемент культуры.

Лично я очень часто отключаю мобильный телефон. Причем не только в театрах или кинозалах, но и просто в транспорте. Во-первых, говорить там неудобно, а во-вторых, это просто некрасиво. Чувствуешь себя некомфортно, когда твой телефон звонит в тишине или когда посвящаешь случайных пассажиров в свои личные дела...

Светлана ТИМОХИНА, актриса Белорусского государственного театра кукол:

— Эта проблема очень актуальна. Перед началом каждого спектакля всегда звучит объявление: *"Уважаемые зрители, просьба выключить мобильные телефоны"*, но почему-то мало кто к нему прислушивается.

Что касается детей и подростков, которые приходят к нам классами, то это объявление действует на них, как красная тряпка на быка, — как только они его слышат, тут же все включают мобильные телефоны на полную громкость и перезвоны порой не заканчиваются до конца спектакля. Начинаешь бояться за будущее той страны, в которой растут такие бесчувственные и невоспитанные дети. Мне обидно, что звонят мобильники даже на очень серьезном и трагическом спектакле, который рассказывает о последних минутах жизни 14-летней девочки... К слову, мы возили этот спектакль во многие страны мира, там его смотрели не шелохнувшись, со слезами на глазах, а у нас...

Валерий АНИСЕНКО, худрук Белорусского республиканского театра современной драматургии:

— К сожалению, действительно, телефоны во время спектаклей звонят даже слишком часто. Я считаю, что это просто от невоспитанности зрителей, которых просишь-просишь, а они все равно норовят поговорить! Причем происходит это не только с детьми, баловство которых можно хоть как-то объяснить, но и со взрослыми. И вот после всех просьб у человека звонит телефон, и он смотрит на тебя совершенно невинными глазами, словно не совершил ничего предосудительного и не слышал всех просьб! Спасибо, что пресса помогает нам в борьбе с этим мобильным хулиганством!..

Ольга ПРУДНИКОВА.

ИНТЕРЕСНО, ЧТО...

* Решение об оснащении тюрем Германии глушителями для сотовых телефонов было принято властями на фоне постоянно растущего количества случаев, когда преступники продолжали вести бурную криминальную деятельность даже за решеткой — с помощью мобильного телефона. Убедившись, что запреты на использование мобильников заключенными попросту не действуют, чиновники подготовили законопроект, который позволит силовым структурам использовать глушители для сотовых в тюрьмах.

* В попытках предотвратить нежелательные коммуникативные акты не отстают и китайские педагоги. По заявлениям местных властей, во время проведения экзаменов в учебных заведениях Китая будут применены глушители для сотовых, которые не позволят незадачливым студентам и абитуриентам жульничать на экзамене с помощью научно-технических достижений.

* В США изобрели краску, которая способна заглушить сигналы мобильников. В ее состав входят частицы меди и минерала галлуазита. Такое покрытие нейтрализует сигнал сотовых телефонов.

* Премьер-министр Украины Виктор Янукович во время заседания Кабинета министров сделал замечание министру юстиции Роману Зварычу за то, что тот разговаривал по мобильному телефону. "Роман Михайлович, выйдите поговорите, пожалуйста, за дверь, и телефон оставляйте там, как и все. Вы еще наговоритесь?" — возмутился Янукович, после чего Зварыч отключил телефон.

* Абсолютное большинство российских абонентов мобильной связи считает, что общение по мобильному телефону не должно мешать окружающим. Такой вывод был сделан на основе проведенного исследования "Правила мобильного этикета". Однако опрос пользователей сотовой связи показал, что при посещении театров, выставок, кино и концертов мобильники отключают только 53% респондентов, а не отвечают на звонки во время бизнес-встреч 56%. Примечательно, что девять из десяти участников опроса приветствуют пропаганду правил мобильного этикета в обществе, но ответить на вопрос, в чем именно заключаются эти правила, 45% из них затруднились.

ЛІРЫЧНЫ РЭПАРТАЖ

...Амурскі тыгр быў у добрым настроі

У адну нядзелю я вырашыў наведаць Мінскі заапарк. Раскінуўся ён побач з Чыжоўскім водасховішчам, на беразе Свіслачы, тэрыторыя заапарка прыстойная — 42 гектары, дазваляе свабодна размясціць складаную гаспадарку.

Для параўнання: першы ў Беларусі Гродзенскі заапарк займае плошчу прыкладна ў восем разоў меншую, зацiснутую гарадскімі шматпавярховымі пабудовамі. У Гродзенскім заапарку ўтрымліваецца прыкладна 4000 жывёл, у Мінскім — 1600.

Хоць і менш, але паглядзець ёсць на каго. Мы з унучкай Аняй аддалі заапарку цэлы дзень. Яна з задавальненнем разглядала жыхароў вальераў.

Амурскі тыгр, відаць, быў у добрым настроі. Паважна, як чалавек, які нешта сур'ёзнае абдумвае, хадзіў па вялізнай вальеры, павуркваў, нібы разважаючы сам з сабой. А тады лёг жыватом дагары, расслабіўся...

— Мурлыкае, як кот, — падзівілася Аня. — Як наш Кузька.

Пра зубра сказала з захапленнем:

— Ну і звяруга, як гара!

Вельмі спадабалася ў тэрарыуме. Як не захапіцца такімі істотамі: пра іх жа бачыла па тэлевізары!.. А тут, калі ласка, яны зусім блізка, толькі шклом адгароджаныя. Легендарная анаконда, шматметровы, скручаны, як каўбаса ў колцы, пітон, самая тонкая са змей насатая плецявідка, нільскі "кракадзіл Гена", вялізныя чарапахі, павук-птушкаед, драпежныя тараканы, шмат прадстаўнікоў іншых відаў.

Я быў у заапарках Масквы, Ленінграда, Кіева, Таліна. Параўноўваючы, магу сказаць, што Мінскі заапарк багаты і перспектыўны. У ім прадстаўлены жывёльны свет усіх кантынентаў. Каго тут не ўбачыш! Афрыканскія львы, далёкаўсходні леапард, ваўкі — звычайныя і чорныя, рысі, мядзведзі, малпы, розныя грызуны, ламы, казулі... А колькі птушак! Яны і ў клетках, і на волі. Плаваюць вольна ў старыцы, у ручаі.

Мінскі заапарк даўно цікавіць мяне. Можна сказаць, з той пары, калі яго яшчэ... не было. А быў толькі створаны "жывы куток" Мінскага аўтазавода. Пра ініцыятара гэтай добрай справы Фёдара Рэўзіна — мастака-канструктара, аўтара некалькіх кніг аб прыродзе — расказаў Мікола Аўсіевіч, журналіст часопіса "Родная прырода", у рэдакцыі якога я працаваў. Прыхільнікам Ф.Рэўзіна стаў тагачасны генеральны дырэктар аб'яднання "Белаўта МАЗ" Міхаіл Лаўрыновіч. Загарэўся ідэяй стварэння заапарка ў Мінску старшыня Беларускага таварыства аховы прыроды Станіслаў Канстанцінавіч, многія іншыя аматары прыроды розных рангаў. Шмат цяжкасцяў было пераадолена. Шмат гадоў мінула з 1984 года, калі быў афіцыйна адкрыты заводскі заапарк. Затым яму быў нададзены статус дзяржаўнага прадпрыемства "Мінскі заапарк", а нядаўна ён пачаў фінансавацца з дзяржбюджэту.

Хоць марудна, са скрыпам, але мэта дасягнута. Мінскі заапарк стаў прывабным месцам адпачынку, навуковым цэнтрам, дзе практычна ажыццяўляюцца многія экалагічныя праекты, добрым культурна-асветніцкім асяродкам. Кожны месяц заапарк наведваюць 15—20 тысяч чалавек, а то і больш.

Мінскі заапарк падтрымлівае сувязі з іншымі заапаркамі — Гродзенскім, Маскоўскім... Выкарыстоўваецца не толькі іх вопыт работы, але і наладжваецца абмен жывымі экспанатамі. У выніку абмену ў апошні час у Мінску з'явіліся далёкаўсходні леапард, амурская тыгрыца, каралеўскія змеі і іншыя. Ажыццяўляецца праграма Еўрапейскай рэгіянальнай асацыяцыі заапаркаў і акварыумаў, сапраўдным членам якой Мінскі заапарк стаў у 1997 годзе. У яго складзе 39 заапаркаў, цэнтраў развядзення жывёл, заабатанічных садоў і экалагічных цэнтраў Расіі, Чэхіі, краін СНД і Балтыі. Плён супрацоўніцтва добры.

Падрыхтаваны праект другой чаргі рэканструкцыі заапарка. Намечана ўзвесці вялікі экспазіцыйны комплекс для жывёл з Паўднёвай Амерыкі.

...Мы пакідалі заапарк задаволеныя. Наглядзеліся, нагуляліся, адпачылі, галоўнае — лепш пазналі разнастайны жывёльны свет планеты. "Мы яшчэ прыйдзем сюды?" — спытала Аня. Абавязкова прыйдзем.

Мікалай ДЗЕЛЯНКОЎСКІ.
Фота Юрыя ДЗЯДЗІНКІНА.

ВЫСТАВА

Віцябчане ўбачаць карціны з калекцыі шведскага караля

У Віцебску ў музеі Марка Шагала праходзіць выстава сучаснага шведскага мастацтва "Праз традыцыю ў будучыню". Большая частка твораў, прадстаўленых тут, належыць да калекцыі графікі шведскага манарха — вялікага аматара мастацтва.

Гэта працы 16 аўтараў у розных мастацкіх тэхніках, у тым ліку і камп'ютэрныя інсталяцыі, выкананыя імі за перыяд з 1980-га па 2005 год. У экспазіцыі, у прыватнасці, паказана творчасць такіх мастакоў, як Філіп фон Шантц (пры жыцці ён быў дырэктарам Інстытута выяўленчых мастацтваў пры Каралеўскім універсітэце Стакгольма), Оса Андэрсан, Хокан Берг, Эліна Друкер, Ула Фрыс, Фрэдрык Лінквіст, Брыта Веглін.

Яна ІЛЬІНА.

ПРАБЛЕМА

Бадзяжныя і недагледжаныя сабакі робяцца пагрозай

За першыя пяць тыдняў 2007 года ў Беларусі сабакі пакусалі больш за дзве тысячы чалавек.

У Пінску бадзяжных жывёлін пачалі лавіць і забіваць пасля таго, як не ўдалося адшукаць уладальнікаў вялізнага бульдога. Ён забег у будынак СШ №3, што на вуліцы Вакзальнай, дзе накінуўся на двух вучняў і пакусаў іх. Малых дагэтуль лечаць ад перапуду.

— Відавочна, што гаспадары абсалютна не займаліся выхаваннем сабакі. А калі трэніравалі, то толькі як драпежніка, здольнага нападаць на ўсё, што рухаецца, — гаворыць пінскі ветэрынар Іван Лазюк.

Спецыяліст прыгадаў і іншыя падобныя выпадкі.

У будынку ЖЭС-5 ад жывёліны мусіў адбівацца работнік камунальнай службы. Як высветлілася, гаспадыня сабакі ў гэты час вырашала свае пытанні за дзвярыма аднаго з кабінетаў. Канфлікт каштаваў Жанне Касмачук 64 тысячы рублёў штрафу.

А вось Ігар Казленка мусіў тлумачыць у гарвыканкаме, чаму яго пітбуль гуляў без намордніка і павадка і ўчапіўся ў руку аднаго з гараджан.

Яшчэ прыклад. Дзве сяброўкі — Жанна Сцепаненка і Таццяна Кухарчук — накіраваліся за сваімі дзецьмі ў садок у суправаджэнні чацвераногіх сяброў. У выніку пакусаны пяцігадовы хлопчык.

У Пінску на вуліцы Першамайскай сабака Міхаіла Кармазы накінуўся на жанчыну, паваліў яе на зямлю і ўчапіўся зубамі ў твар. Гаспадару давялося заплаціць дзесяць базавых велічынь штрафу. Пацярпелай зрабілі пластычную аперацыю.

"Небяспечныя ў Пінску граі бяздомных сабак", — цытую выніковую частку рашэння гарвыканкама ад 14 студзеня 2007 года.

Тады за неарганізаваны адлоў сабак на вуліцах горада былі пакараны прадстаўнікі мясцовага ГАУС, ЖКГ, занальнага цэнтра гігіены і эпідэміялогіі, гарадской ветэрынарнай станцыі. Акрамя таго, камунальшчыкам даручана да 1 красавіка 2007 года правесці інвентарызацыю "шарыкаў", "белак" ды "стрэлак", якія ўтрымліваюцца ў дамах мясцовых саветаў і жыллёва-будаўнічых кааператываў.

Дарэчы, у студзені ў Пінску санітарна-кантрольныя брыгады, або так званыя "жывадзёры", злавілі і адстралялі больш як 100 бяздомных сабак. Пра гэта жыхары горада даведаліся з мясцовых газет. Але ці ўдасца ўладзе навесці спакой на задворках і вуліцах?

Спецыялісты асцярожныя ў каментарыях. Кажуць, што цёплая зіма паспрыяла незвычайнай захаванасці пагалоўя бяздомных жывёлін. У гэтай стайні сёлета будзе "вялікае вяселле" і масавы прыплод.

Якое ж выйсце?

Жыхары Пінска лічаць, што гарадская ўлада мусіць стварыць прытулак для бадзяжных звяроў і рэгуляваць іх колькасць цывілізаваным чынам.

— Адлоўліваць, а не страляць у зграю сабак на вачах у людзей, асабліва дзяцей, — гаворыць яшчэ адна жыхарка горада Ксенія Цупрык.

Галіна БАРАВАЯ.

Пінск.

РЕГІЁН

Настаўніцкі патруль

На Гродзеншчыне з настаўнікаў пачалі ствараць дружыны для патрулявання вуліц населеных пунктаў. Адпаведнае распараджэнне, як паведамляе Еўрапейскае радыё для Беларусі, прынята аддзелам адукацыі.

"Дзяжурства" арганізавана ў дзве змены — з 10.00 да 15.00 і з 15.00 да 20.00 кожную суботу. Настаўнікі павінны назіраць за сваімі вучнямі на тэрыторыі, якую абслугоўвае школа. У аддзеле адукацыі журналістам паведамілі, што акцыя мае на мэце прафілактыку правапарушэнняў сярод падлеткаў і павінна засцерагчы школьнікаў ад ужывання алкаголю і тытуню.

Самі настаўнікі аптымізм кіраўніцтва не падзяляюць і бачаць сваю місію у наступным: "Хадзіць па вуліцы і сачыць, каб дзеці не пілі піва, а сядзелі дома з бацькамі".

Зміцер ТАМАШЭВІЧ.

Адрас рэдакцыі:
220030, Мінск, вул.Энгельса, 34а.
Прыёмная: тэл./факс (017) 206-68-71.
Тэл./факс рэкламнага аддзела: 206-69-04, 206-69-06.
E-mail : nv@promedia.by
http://www.nv-online.info
Індэкс 63222

Заснавальнік і галоўны рэдактар Іосіф СЯРЭДЗІЧ

У сувязі з адсутнасцю магчымасці рэдакцыя матэрыялы не рэцэнзуе і не вяртае, права ўступлення ў перапіску пакідае за сабой. За інфармацыю, размешчаную ў рэкламных аб'явах, рэдакцыя не адказвае. Могуць друкавацца матэрыялы, у якіх пазіцыя аўтараў не падзяляецца газетай.
Пасведчанне аб рэгістрацыі перыядычнага выдання №246 ад 10 кастрычніка 1996 г. (пасведчанне аб дзяржаўнай рэгістрацыі №224 ад 6 сакавіка 2000 г.).
Надрукавана ў ТАА "Типография Михайлова - С", 214020, г.Смаленск, вул. Шаўчэнкі, 86. Па заказе ТАА "Типография Михайлова", 214000, г.Смаленск, вул. Кастрычніцкай рэвалюцыі, д.38, кв.54. Падпісаны ў друк 14.02.2007 у 16.00. Аб'ём 4 друк. аркушы. Тыраж: 11 000 экз. Заказ №